

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ

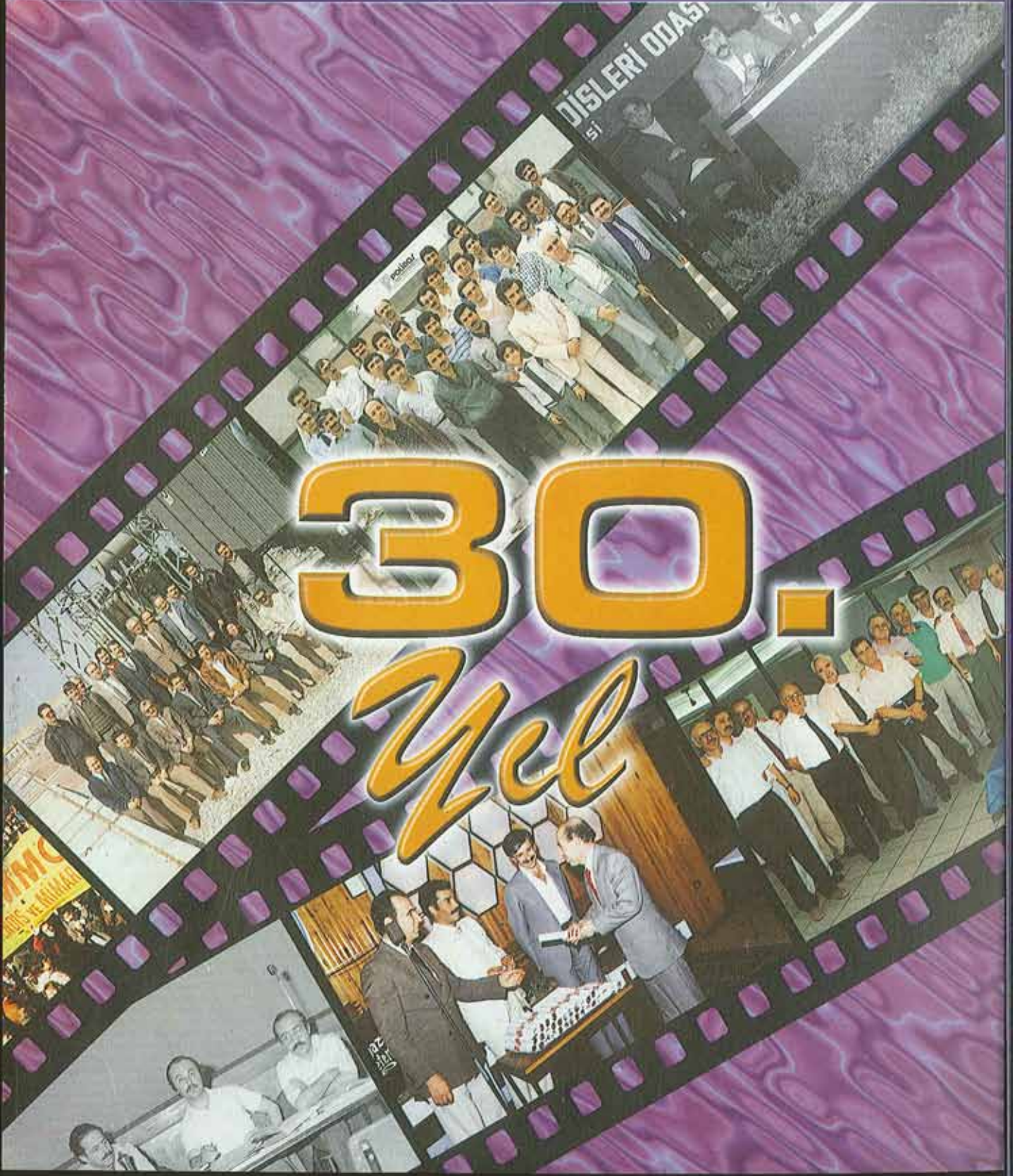
YIL: 10

SAYI: 98

HAZİRAN 1998

30.

Yıl

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:10 SAYI:98 HAZİRAN/1998**

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yolların.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Eyüp AKPINAR

Yazı İşleri Sorumlusu:
M. Macit MUTAF

Yayın Komisyonu:
Ayşegül AKÇAY
Anıl ARIKAN
Lütfi BUYURAL
Seyhun DALGIÇ
Sedat GÜLŞEN
İşıl İNKAYA
Özgür TAMER
Tarkan TEKCAN
Özcan UĞURLU

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi
1337 Sok. No:16 K:8 Çankaya - İZMİR
Tel/Fax: (0232) 489 34 35
emo.izmir1@service.raksnet.com.tr

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak
koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka dış kapak (Renkli): 85 Milyon TL.
Ön iç kapak (Renkli): 70 Milyon TL.
Arka iç kapak (Renkli): 65 Milyon TL.
İç sayfalar:
Tam sayfa (Renkli): 40 Milyon TL.
Tam sayfa (Siyah/Beyaz): 35 Milyon TL.
1/2 sayfa (Siyah/Beyaz): 17.5 Milyon TL.
1/4 sayfa (Siyah/Beyaz): 9 Milyon TL.

Grafik Tasarım & Uygulama
Aytül UÇAR

Basım Tarihi: 10.6.1998

Basıldığı Yer:

ÖZYURT MATBAACILIK

Tel & Fax : (0.312) 230 76 31 - 230 85 56

Merhaba,

Mayıs ayı hem ülkemiz hem de Odamız için önemli gelişmelerle doluydu. **TMMOB Genel Kurulu** ve **Ege Bölgesi Enerji Forumu** hazırlık çalışmaları devam ederken İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı **Akın BİRDAL**'ın silahlı saldırıya uğraması hepimizi derinden yaraladı. Demokrasi ve insan hakları mücadelemizin -bizlerin isteksizliği yüzünden- "**maalesef**" kahramanı olan **BİRDAL**'a yapılan suikast girişimi, bu kez hedefin büyük seçildiğini gösteriyor. Hele yöneticilerin verdikleri demeçler, saldırının gerçek faillerinin açığa çıkarılması sürecinde umutların kırılmasına yol açtı. **Mesut YILMAZ**, "**Saldırı iç hesaplaşma.**" derken, **Süleyman DEMİREL** de "**Olayın siyasi yönü yok.**" dedi. Herhalde alacak-verecek ilişkisiydi saldırı nedeni. Hele saldırının amatör mü, yoksa profesyonel işi mi olduğu polemikleri neredeyse soruşturmayı etkileyecek derecede büyütüldü. Ama bu kez "**failler**" yakalandı. Toplumun gösterdiği olağanüstü duyarlılığın da katkılarıyla.

TMMOB Genel Kurulu 22-24 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirildi. 34. Dönem Yönetim Kurulu Türkiye'de siyasi ve ekonomik sorunların en yoğun olduğu bir süreçte görev yaptı. Susurluk'la başlayan, 28 Şubat'la devam eden bu süreç ekonomik alanda da kendini hızlı özelleştirme, siyasal rant dağıtımı ve ekonomik çöküntü ile gösterdi. Bu gelişmeler her kurumu olduğu gibi ne yazık ki Odaları ve TMMOB'u da etkiledi. Her tür siyasi ilişkiden arınmış, bağımsız bir örgüt mücadelesi az da olsa kesintiye uğradı. İşte bu Genel Kurul, Oda Genel Kurullarından süzülüp gelen düşüncelerin TMMOB'a bakışlarının somutlandığı bir alan oldu. Bazen birliktelik yerine ayrılıkların da dile getirildiği Genel Kurul'da meslek sorunlarının, ülke sorunlarının ayrılmaz parçası olduğu ve çözümün mücadeleyle birlikte yürütülmesi gerektiği ağırlıklı olarak dile getirildi. Çağdaş Mühendisler'in yönettiği Divan'ın olumsuz ve acemi tavrı üç gün süren Genel Kurul'un daha verimli kullanılmasını engelledi.

Herşeye rağmen bundan sonra yapılması gereken, TMMOB ve bağlı Oda'ların her alanda toplumsal yararları dikkate alarak müdahale ve mücadele etmesi olmalıdır.

98 sayılı Bültenimizde 21 Mayıs tarihinde Odamızın, Ege ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümleriyle birlikte gerçekleştirdiği "**Ege Bölgesi Enerji Forumu**"na geniş yer verdik. Bu etkinliğin kitapçığını önümüzdeki aylarda Şubemizden edinebilirsiniz.

Bültenimizde yeni bir sayfa oluşturduk; "**Bilgisayar**". Kullanıcıların her an karşılaşabilecekleri küçük sorunlar bazen içinden çıkılmayacak durumlar yaratabiliyor. Bundan böyle imdadımıza yetişecek olan bu köşemiz sayfa 19'da.

Odamız Enerji Tasarufu-Alternatif Enerji Komisyonu, "**Rüzgar ve Rüzgar Enerjisini Diğerlerine Dönüştürme Teknikleri**" başlığıyla bir yazı hazırladı. Ülkemizin enerji sorunu, var olan enerji kaynakları, nükleer enerji, alternatif enerji kaynakları tartışmaları sürüyor.

"**Mühendislik Etiği**" üzerine bir tartışma başlatmak amacıyla Odamız Onur Kurulu Üyesi **Avni GÜNDÜZ** ve avukat **Güney DİNÇ**'in konuyla ilgili değerlendirmelerini Mühendislik Etiği sayfalarımızda bulabilirsiniz. Mesleki etik kurallarını yurt dışında başarılı bir şekilde hayata geçiren IEEE'nin (Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü) mesleki etik kurallarının bir çevirisi de bu sayfalarda.

28. sayfamızda, **TEMA** ile ilgili "çevre katili" değerlendirmesinin yapıldığı, çeşitli kaynaklardan derlenmiş çok farklı bir yazıyla karşılaşacaksınız. Uzun süre kamuoyunda yer alan **A. Serkan EROĞLU** ile ilgili bir okuyucu yazısı, **Hukuk** sayfamızda geçen sayının devamı olarak **LİMİTED ŞİRKETLERDE YÖNETİM**, **Sivil Toplum Kuruluşları**'nda **SUALTI ARAŞTIRMA DERNEĞİ**, **Bölgemiz Sanayi Kuruluşları**'nda **POLİTEKNİK** ve tabii ki **Kirpi** bu sayımızın diğer sayfaları.

67. İzmir Enternasyonal Fuarı bu yıl 26 Ağustos-10 Eylül tarihleri arasında yapılacak. Fuar süresince sektörü buluşturacak olan **EBİTO '98** sergisi Şubemiz tarafından gerçekleştiriliyor. **EBİTO '98** ile ilgili broşürü Bültenimizin eki olarak bulabilirsiniz.

Hoşçakalın.

YAYIN KOMİSYONU

30 YILIN ARDINDAN

1968'e gelinceye kadar; Oda ile bağımlı ya da ilişkim, işe girerken zorunlu üye olmam ve düzenli gelen aylık dergiden oluşuyordu. 1968'de benim ve arkadaşlarımın dışındaki çabalarla İzmir Şubesi'nin kurulması, Genel Kurul kararı olarak İzmir'e yansıyınca siyaseti daha çok önemseyen arkadaşlarla (1968 ülkemizde siyasetin yükseldiği yıldır) Şube Genel Kurulu öncesi yaptığımız toplantılar sonunda, yönetime talip olduk ve seçildik.

1968'de Genel Başkan olan Prof.Dr. Mustafa PARLAR, Genel Kurul sonrası bizim seçilmemizden pek hoşnut olmayan bir tavırla "Odaya siyaset bulaştırılmasından korkuyorum"la özetlenecek uzun bir söyleşi yapmıştı. Sonradan demokratik kitle örgütleri, sendikalar, meslek odaları ve bu arada Odamız çok dar bir "siyasi" çekişmenin içine düşünce, yukarıdaki uyarıyı da anımsayarak karşı görüşte olmama rağmen, bu genel gidişten kurtulamamanın yanlışlığında taşıdığım pay, beni daima üzümüştür.

1968'de Şubemiz çok olanaksız koşullarda kurulmuş olmasına karşın, İzmir'de her alanda demokratik, ilerici görüşlerin yükselmesine ve yönetimlere seçilmelerine büyük katkı koymuş olmanın onurunu ve güzelliğini yaşamıştır.

On yıl sorumluluk taşımış bir kişi olarak bende iz bırakan bir olumlu, bir olumsuz görüşümü sizlere aktarmak istedim. Saygılarımla.
Ergun ELGİN (1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı)

Onlarla ifade edilen üye sayısından binlerle ifade edilen boyutlara ulaşılan, 12 Mart ve 12 Eylül gibi iki olağanüstü dönemin tüm olumsuzlukları ile yaşandığı 30 yıl, büyük ve zengin bir birikim yaratmıştır. Ancak burada yalnız bizim örgütümüze özgü olmayan önemli bir eksiklik söz konusudur. Bu birikim büyük ölçüde kişilerde kalmış, kurumsal anlamda örgüte kazandırılmamıştır. Bu konuda -iddi ve öncelikli önlemler alınmazsa bu büyük birikimin süreç içinde yitirileceğinden kuşku yoktur.

30 yılın sonunda üzülmeye sebep olan bir diğer tespit; artan üye sayısına karşın örgüt-üye bağının giderek zayıflamasıdır. Bu konuda toplumsal gelişmelere koşut olarak değişen üye profilinin yanı sıra, Oda çalışmalarının odak noktasına üye ve üyenin amatör çalışmalarının yerine, profesyonel çalışma anlayışının etkili olduğu kanısındayım.

Etkin, güçlü ve saygın bir Odaya ulaşabilmek için bu zaafı giderecek bir programın üyelerle birlikte hayata geçirilmesinin öncelikli bir görev olduğuna ve bunun tüm çalışmalarında Odanın önünü açacağına inanıyorum.

Mustafa KÜÇÜK (16. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı)

Şubemizin kuruluşunun 30.yılında geriye bakıp, katedilen yolu objektif bakışla gözlemek gereğine inanıyorum. Böylelikle 30 yılda yaratılan kazanımların hangi koşullarda elde edildiğini bilmek, verilen mücadeleyi anlamamızı kolaylaştıracaktır.

TMMOB'nin örgütlü bir yapıya duyulan gereksinimden doğduğunu biliyoruz.

EMO'nun kuruluşundan (44. yıl) bu yana elde edilen kazanımların bize yeni mücadele alanları açması gerekirken, günümüzde mevcudu koruma (savunma) noktasında bir mücadeleyi örgütlemek durumunda kalıyoruz.

Bu nedenle ülkemizin gerçeklerini bilen, kendi insanımıza ve özkaynaklarımıza dayanan sürdürülebilir bir kalkınma modelini zorlamalıyız.

Zira küreselleşme vb. öneri ve yöntemlerin, hangi söylemle sunulursa sunulsun, geri planını görmek ve buna karşı milli demokratik mücadelenin içinde olmak ve hatta bu mücadelenin mesleki yanını örgütlemek sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

Şubemizin 30. yılını kutluyor, milli, demokratik, çağdaş, özgürlükçü bir ülke yaratılması heyecanı ile 30 yıla emeği geçenleri selamlıyorum.

Musa ÇEÇEN (17. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı)

TMMOB örgütlenmesi içinde önemli bir yere sahip olan EMO örgütlenmesinin en dinamik Şubesinin 30. yılında; ülkemizde yetmiş beş yıllık Cumhuriyet tarihinde acaba kaç kurum halkına ve üyesine olan sorumluluğunu ve bağlılığını ilkelerinde yaşatabilmiş ve bunca yıl sürdürebilmişti diye sormadan edemiyorum. Çünkü dünya üzerindeki her rüzgardan bu denli etkilenen, siyasi ve toplumsal kaos içinde ayakta kalmaya çalışan ülkemizde; yaklaşık her yıl değişen hükümetler gibi kurumlar da ilkelerini ve politikalarını çok değişik yönlerde değiştirmişlerdir. Bilimi ve bilimsel düşünceyi sınıfsal çıkar hesapları nedeniyle yaşam felsefesinin merkezine oturtamayan ülkemizde; TMMOB gibi aykırı bir bayrakçısına dalgalandıran ve ilkelerini her türden saldırıya karşı koruyan kurumların önemi büyüktür. İzmir Şubemiz işte böylesine bir ortamda ayakta kalabilmenin ve her geçen gün daha iyi olabilmenin haklı gururunu duymaktadır. Aslında bu gururun asıl sahibi bugün için çok az da olsalar onu hiç yalnız bırakmayan ve her alanda özveriyle ona sahip çıkan üyelerimiz, bitmek tükenmek bilmeyen emekleriyle bizlere hizmet veren çalışanlarımızdır. Kutlu olsun! Onlara...

Musa ÖZTUFAN (19. 20. 21. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı)

İZMİR İKİ'DAN ÖZFATURA'YA YANIT

TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir birimlerinden oluşan TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu, Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Burhan ÖZFATURA'nın 5 Mayıs 1998 tarihli Dünya Gazetesinde yayınlanan köşe yazısında TMMOB'ne bağlı meslek odalarını hedef alan ve yanıt hakkı doğuran görüşlerine ilişkin aşağıdaki açıklamayı yapmayı gerekli görmüştür.

BAYRAM SENİN NEYİNE

"Artık alıştığımız ve giderek de sıklıkla ayıpladığımız üslubuyla, **Burhan Özfatura'nın "Neyin Bayramı"** başlıklı yazısı 5 Mayıs günlü Dünya gazetesinde yayınlandı.

Kavramları birbirine karıştıran, hamasi başlıklarla kaleme alınmış bu yazıya meslek odaları ve sendikalara karşı yönelttiği ağır suçlamalar ile ve insan hakları temel ilkelerine sığdıramadığımız değerlendirmeleri nedeniyle cevap vermek zorunlu olmuştur.

Sayın Özfatura, başkan seçilmesinin hemen ardından çalışanları ve üretenleri "sülük" olarak niteleyip, daha sonraki icraatlarının ipucunu verirken, siyasi şovları kente ilişkin sorunların çözümüne sürekli tercih etmiştir.

Sayın Özfatura, benimsemediğimiz ve desteklemediğimiz gösterileri temel alarak, 1 Mayıs'ı, meslek odalarını ve sendikaları karalamaya çalışıyor. Bilmediği ya da bilmek istemediği çok şey var ki onlardan ilki bu yıl 1 Mayıs'ın alınan merkezi karar gereğince işçi-memur sendikaları öncülüğünde kutlanmış olmasıdır. Türkiye'nin 26 ayrı kentinde beşyüzünü aşkın insan büyük bir coşkuyla 1 Mayıs kutlamalarına katılmıştır. Bu nedenle Sayın Özfatura'nın "azınlığın azınlığı" tanımı, kendi subjektif saptamasını ifade etmektedir.

TANSAŞ'tan TEDAŞ'a kamuya ait birikimlerin işadamlarına devri için elinden geleni yapan Özfatura, İzmir'e, İzmirliye ait kaynakları işbirliği-güçbirliği diye bu zoraki oluşumlara dağıtmaktadır. Vatan sevgisini kimseye bırakmayan Özfatura ülkemizin zenginliklerinin yabancılara sunulmasında bir sakınca görmemekte, "bağımsızlık" diyenleri çağa ayak uyduramamakla suçlamaktadır.

"Gerçek demokrasi halkın etkili ve yetkili" olmasıdır." derken, ne kadarlık bir halk desteğiyle başkan olduğunu, kimlere diyet borcu olduğunu ve bunu nasıl ödediğini, İzmir'in çağdaş ve demokrat yapısını "üstten" nasıl değiştirmeye çalıştığını açıklaması "gerçek demokrasi için" bir zorunluluktur.

Projesi olmayan bir yolu, Cumhuriyet Meydanı'na kadar getirdikten sonra, "Şimdi ne yapacağımıza karar vereceğiz, önerilere açtık." diyecek kadar kente, kentliye sorumsuz, Ali Kalkancı'yı evinde ziyaret edecek kadar tarikat bağlantılı, 1 Mayıs trafiğinden şikayet edip kentin günlük trafiğini içinden çıkılmaz hale getirecek kadar dar görüşlü, linç edilmekten zor kurtulan gösterici için "MHP'li evlatlarımızın kucağına düştü." diyecek kadar şiddet savunucusu, dövülen gazeteciler için "Polisin çalışmasını engellemenin, polisleri ille de mahkum ettirmek için yaptığımız fazla mesainin mükafatı." diyecek kadar kin dolu bir Belediye Başkan'ını dört yılı aşkın zamana sığdırdığı sayfalar dolusu çağdışı uygulamalardan vazgeçmeye çağırıyoruz.

Çağdaş demokrasiler, ırk temelinde yükselmediği gibi, bu temeldeki yönetimlerin halkını hangi çıkmazlara sürüklediği de yaşanan yakın tarihten, yakıcı örneklerle bilinmektedir.

Sayın Özfatura'nın dilinden düşmeyen ancak bir türlü pratiğe yansıtmadığı hoşgörü, bilim, hukuk gibi değerler, meslek

odalarımızca yıllardır yaşatılmakta ve her koşulda savunulmaktadır. Bu konuda birikimimizi dün olduğu gibi bugün de paylaşmaya hazır olduğumuzu ifade etmek isteriz."

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU

Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Burhan ÖZFATURA'nın 5 Mayıs 1998 tarihli Dünya Gazetesinde yayınlanan köşe yazısı ise şöyle;

NEYİN BAYRAMI ?

"Bu yıl da 1 Mayıs, yine tedirginlik, huzursuzluk ve edepsizlik içinde geçti. Yine, devlete söven, bayrağa ve İstiklal Marşı'na saygı duymayan bir avuç çapulcunun davranışlarına sinirlendik.

Şüphesiz, sayın valilere, emniyet müdürlerine ve güvenlik güçlerine gönülden teşekkür etmekteyiz. Devletin bir avuç zibidiye pabuç bırakmayacağını, bu çığırkan güruhun hiçbir gücü olmadığını mükemmel bir biçimde ortaya koydular. Sokak kabadaylarına meydanları dar ettiler. Hepsi kaçacak delik aradılar. (Bu arada; "ilahi adalet" gereği, şaşırıp, MHP'li evlatlarımızın kucağına düştüler.)

İstanbul Valisi ve emniyet müdürünü ayrıca kutluyorum. Bu kadar büyük, dağınık ve yaygın bir şehirde, devletin gücünü gösterdiler. Hak edene arzulaştığı dersleri de verdiler.

Aslında, medyanın belirli kısmı, daha sorumlu davranırsa; böylesine polis düşmanlığı yapmasa; vatani bölmek isteyenler yerine vatana sahip çıkarlara destek verse; problemler çok daha kolay çözülecektir. İlle, aklınız başınıza taşları yedikten, basın çalışanlarının kafası gözü yarıldıktan sonra mı gelecektir? (Gördünüz ki, siz "basın, basın" diye bağırırsanız da, bu gözü dönmüş güruhun saldırı durmaz.) Devamlı olarak kamera ve fotoğraf makinelerinizle polisin çalışmasını engellemenin, polisleri ille de mahkum ettirmek için yaptığımız fazla mesainin mükafatı bu olacaktır.

Gerçi, 1 Mayıs'lar, bu kitlelerin tüm gücünün ne kadar olduğunu, ne derece azınlıkta bulunduğunu, binlerle bile ifade edilemeyecek sayıda kaldığını da göstermektedir. İkinin sıkına toplanan, ağız süt koban çocukları bile istismar ederek meydana getirilen, tüm sayı bu kadardır. (Sendikaların hatalı tutumları ile verdiği desteğe; bölücülüğü hedef almış partilerin aşırı gayretine rağmen, azınlığın azınlığı tablosu söz konusudur.)

Bunlar, ancak etrafa zarar verebilir. Gariban esnafın pencerelerini kırar, malını tahrip edebilir. Kamyon yakar, oto camı kırabilir. Trafiki aksatabilir. Türk bayrağı yerine kızıl paçavralar taşıyabilir. Bir takım ideolojik saplantıları terk edememiş, çağa ayak uyduramamış, dünyanın gidiş yönünü öğrenememiş meslek odaları ile işbirliği yapabilir.

Bu ufku olmayan, vatan sevgisini kabul etmeyen, milli ve manevi hiçbir değerini tadını bilemeyen kişilere ne anlatabilir, hangi hedefleri gösterebilirsiniz?

Bunlara, 21. asrın Türk asrı olacağını, anlatmak mümkün müdür?

Bunlar, İzmir'de Perşembe ve Cuma günü toplanan, Dünya Türk İşadamları Kurultayı'ndaki, muazzam potansiyeli, coşkulu havayı, idrak edebilirler mi?

Sadece laf üreten, sadece kendini beğenen, karşıt hiçbir fikre tahammül edemeyen, hoşgörürden nasipsiz kişilere, 43 ülkeden gelmiş 2000'e yakın Türk işadamlarının ne demek olduğunu anlatabilir misiniz?

Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Bakanlarımız, ve tüm iştirakçileri mutlu eden, heyecanlandıran bu tablo; sadece tahribi, beyinleri dışa bağımlı kişiler için, ne anlam ifade edebilir?

Bilgi-bilim, hoşgörü. Sevgi-dayanışma-paylaşma. Hiç düşündüler mi?

Gerçek demokrasi; halkın etkili ve yetkili olması; "muasır medeniyet düzeyine ulaşılması" vb. kavramların kendileri için değeri var mıdır?

Her şeye rağmen, bu tipleri de kazanmak, vatana hayırlı insanlar yapmak için gayret göstereceğiz. Zira, bizim için tek kişi bile çok önemlidir. Zira, bizim amacımız tahrip etmek değil, tamir etmektir. İsraf etmek değil, kazanmaktır.

Kaldı ki, bu kesimin büyük bölümü daha çocuktur. Ümit ediyoruz ki, akılları başlarına geldikçe gerçekleri de göreceklerdir. Bugün için kendilerini kullanan şer odaklarına alet olduklarını anlayacaklardır.

Biz, bu utanç tablosu, eski komünist ülkelerde bile terk edilmiş, 1 Mayıs'lara rağmen, gelecekte ümitliyiz. Kimse de bu ümidimizi ve azmimizi yok edemez. Tarih boyunca, Türk milleti baki kalmış, onu yok etmek isteyenler silinmiştir."

EGE KALMEM SANAYİNİN HİZMETİNDE

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası ile Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubelerinin ortak girişimleri ile kurulan Ege Kalibrasyon ve Eğitim Merkezi'nin açılışı 27 Mayıs 1998 tarihinde her iki Şubenin yöneticileri ve üyelerinin katıldığı bir törenle gerçekleştirildi. EMO İzmir Şubesi Başkanı Eyüp AKPINAR ile MMO İzmir Şubesi Başkanı Doğan ALBAYRAK'ın Ege KALMEM'in oluşumu ve hedeflerine ilişkin görüşlerini açıkladığı konuşmalarında şu konular vurgulandı;

"Günümüz sanayileşme sürecinin en önemli koşullarından biri olan **"KALİTE"**nin üretilebilmesi için gerekli kriterlerden biri de ölçümlerin güvenilirliğinin sağlanmasıdır. Güvenirlilik, kullanılan ölçü veya aletin kalibrasyonu ile gerçekleştirilebilmektedir. Kalibrasyonun güvenli olabilmesi ise kalibrasyonu yapan kuruluşun, kullandığı cihaz ve standartların güvenilir olmasına bağlıdır.

Bölgemizde, sanayimizin büyük gereksinim duyduğu bu hizmet artık Makina ve Elektrik Mühendisleri Odası ortak girişimi ile oluşturulan **EGE KALİBRASYON VE METROLOJİ EĞİTİM MERKEZİ** tarafından verilecek.

Ulusal izlenebilirlik zinciri içinde akredite olmuş bir laboratuvar ve bu alanda çalışacak uzman elemanlar yetiştirmek üzere kurulmuş bir eğitim merkezinden oluşan **EGE KALİBRASYON VE METROLOJİ EĞİTİM MERKEZİ** (EGE KALMEM), TMMOB'ne bağlı Odaların bu alanda gerçekleştirdikleri ilk girişim olma özelliğini de taşıyor.

Merkezde standart olarak kullanılan tüm ekipmanların izlenebilirliği Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME)'nde gerçekleştirilen kalibrasyonlar aracılığı ile sağlanıyor. Laboratuvarlar ise Türk Kalibrasyon Servisi (TKS) tarafından akredite edilmektedir."

EMO BERGAMA İLÇE TEMSİLCİLİĞİNDE GÖREV DEĞİŞİMİ

EMO Bergama İlçe Temsilcisi Ümit ALTUĞ'un İzmir'e tayin olması nedeni ile temsilcilik yapısı yeniden değerlendirilmiş ve EMO İlçe Temsilciliğine Ali BAYRAM, Temsilci Yardımcılığına ise Nadir GERGIN atanmıştır. Arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

RESMİ GAZETE'DEN

- 30 Nisan 1998 (23328)-CB (Halk Bandı) Tebliği
- 12 Mayıs 1998 (23340)-Devlet Memurları Sicil Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- 12 Mayıs 1998 (23340)-Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Görevlendirilecekleri Bölgeleri Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 28 Mayıs 1998 (23355)-Güney Ege Enerji İşletmeleri Limited Şirketi'ne Muğla, Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy Termik Santrallerinin İşletme Haklarının Santrallara Kömür Temin Eden Sahalar ile Birlikte Devredilmesi, Söz konusu Santrallerin İşletilmesi ve Elektrik Üretimi ile Ticaretini Yapmak Üzere Görev Verilmesi ve Adı Geçen Şirket ile TEAŞ Arasında Enerji Satış Anlaşması Yapılması Hakkında Karar.

MESLEĞİMİZ TANITILDI

Geleceklerini belirleme açısından bir yol ayrımında olan öğrencilerin doğru karar vermelerinin ön koşulu, mesleklerle ilgili yeterli derecede bilgi sahibi olmalarıdır. Bu bilinçle yapılan organizasyonda yer alan Odamız Şube Müdürü Sedat GÜLŞEN, Ege KALMEM Müdürü Tarkan TEKCAN ve Bilgisayar Komisyonu Üyesi Mete EMİNAĞAOĞLU tarafından 5-6 Mayıs tarihlerinde Atatürk Lisesi'nde elektrik-elektronik ve bilgisayar mühendisliği meslekleri tanıtıldı. Mesleğimizi seçen tüm öğrencilere başarılar diliyoruz.

TEKNİK GEZİLER SÜRÜYOR

27 Mayıs 1998 Çarşamba günü Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından DEÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği öğrencileri için TEAŞ Işıklar Yük Dağıtım Müdürlüğü'ne ve Trafo Merkezi'ne bir gezi düzenlendi. DEÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği'nden öğretim görevlisi Doç.Dr. Eyüp AKPINAR'ın ve araştırma görevlisi Tolga SÜRGEVİL'in katıldığı gezide yüksek, orta ve alçak gerilim, enerjinin iletimi ve elektrik şebekeleri hakkında öğrencilere detaylı bilgi verildi. Türkiye'nin yıllık enerji üretimi ve tüketimi, kaçak elektrik kullanımı, toplam kurulu güç, hidrolik ve termik santraller gibi birçok konuda da bilgi verilen teknik gezi öğrencilere okulda öğrendikleri teorik bilgileri pekiştirme olanağı sağladı.

Ekim ayı itibarı ile benzer etkinlikler düzenlenecektir, ilgilenen üyelerimiz EMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi'nin 421 35 45 numaralı telefonundan detaylı bilgi edinebilirler.

ENERJİ YÖNETİMİ KURSLARI SÜRÜYOR

Şubemiz ile Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Ege Üniversitesi tarafından ortaklaşa düzenlenen Enerji Yönetimi Kursları'nın ikincisi 25 Mayıs 1998'de başladı.

Çeşitli illerin gıda sektörlerinde çalışan 21 enerji yöneticisinin katıldığı kursun açılışında bir konuşma yapan Şube Yönetim Kurulu Üyesi **Talat CANPOLAT**, enerji yönetimi sisteminin gelişmiş ülkelerde uzun yıllardan beri uygulanmakta olduğunu, ülkemizde son yıllarda konunun öneminin anlaşılmasına başlandığını vurguladı. Ülkemizdeki enerji kayıplarından çarpıcı örnekler veren CANPOLAT; iletim ve dağıtım hatlarında kaybolan enerjinin GAP'ın en büyük projesi olan Atatürk Barajı ve HES'nin ortalama yıllık üretiminin 2.5 katına ulaştığını belirterek, sadece iletimde kaybolan enerjinin Dünya standartlarına indirilmesiyle birlikte oldukça büyük bir enerji tasarrufu (%8-10 arası) yapılabileceğini söyledi. DİE verilerine göre ülkemizde yıllık 63 milyon TEP enerji kullanıldığını ve bu miktarın %20'sinin tasarruf edilebileceğini söyleyerek bu değerın ülkemiz koşullarında çok önemli bir ölçü oluşturduğunu belirtti.

BAHAR ŞENLİKLERİ VE EMONGEN

Bu sene 17.si düzenlenen Ege Üniversitesi Kültür Sanat ve Spor Şenliği'ne TMMOB ve EMO GENÇ olarak katılan grubumuz EMONGEN yarışmasını ikinci kez gerçekleştirdi. Kötü hava koşulları nedeniyle durgun geçen bu yılki şenliğin en fazla ilgi çeken etkinliği EMO KÜLTÜR tarafından organize edilen EMONGEN yarışması oldu. 15 grup ve 60 kişinin katılımıyla gerçekleşen yarışma, geçen seneki yarışmaya göre daha zor şifreler içermesine karşın, parkur hemen hemen tüm gruplar tarafından başarıyla tamamlandı. İlk günkü yarışmayı bitirebilen 5 grup ertesi günkü final bölümüne katılmaya hak kazandı. Finaldeki yarışmaların sonucunda başarılı olan ve dereceye giren gruplara EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ödüller EMO GENÇ üyelerince verildi.

**KÜLTÜR-SANAT KOMİSYONU
ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR..
KATILMAK İSTEYEN ÜYELERİMİZ
BAŞVURULARINI ŞUBEMİZE YAPABİLİRLER.**

NIHAT ÖZGÜL ANILDI

1990-1991 ve 1992-1993 dönemlerinde Şubesi Yönetim Kurulu üyeliğini ve Başkanlığı yapan **Nihat ÖZGÜL** ölümünün 5. yılında 25 Mayıs 1998 tarihinde mezarı başında ve Şubede yapılan bir etkinlikle anıldı.

Düzenlenen etkinlikte, Harb-İş Eğitim Uzmanı **İsmail Hakkı KURT**'un konuşmacı olarak katıldığı "TEKNOLOJİK DEĞİŞİM VE SOSYAL YAŞAMDA YARATTIĞI SORUNLAR" isimli söyleşi gerçekleştirildi.

Katılımcılar ve basın elemanları tarafından ilgiyle izlenene söyleşinin bant kayıtlarını sonraki sayılarımızda yayınlanacaktır.

EMO KÜLTÜR-SANAT KOMİSYONU ETKİNLİKLERİ SÜRÜYOR

24 Mayıs 1998 Pazar günü EMO İzmir Şubesi Kültür-Sanat ve Sosyal Etkinlik Komisyonu tarafından **Sart Harabeleri** ve **Kula**'ya bir gezi düzenlendi. Kendine özgü mimarisi ve sönmüş volkanı ile adını yeni yeni duyurmaya başlamış Kula.

Ülkemizde bulunan pekçok tarihi eser gibi Kula Evleri de kendi hallerinde, yıkılacakları günü bekliyor. Sart Harabeleri ise gereken önlemlerin hiçbiri alınmadan, ilgisizlik ile başbaşa bırakılmış. Ne bakımsızlık, ne de ilgisizlik onların güzelliklerini eksiltmemiş. Doğal güzellikleri ve tarihi eserleri inceleme olanağı yakaladığımız gezilerin benzerlerini önümüzdeki günlerde yineleyeceğiz. Bundan sonra düzenlenecek gezilere katılabilmek için gözünüz duyurular sayfasında olsun.

ŞUBE DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

Şube Yönetim Kurulu'nun asil ve yedek üyeleri, daha önceki dönemlerde bu görevi üstlenmiş üyeler, Şube komisyonlarında yer almış üyeler ile Yönetim Kurulu'nun gerekli gördüğü diğer üyelere oluşan Şube Danışma Kurulu 25 Haziran 1998 tarihinde, saat 18.00'da Şube Lokali'nde toplanacaktır.

Şube çalışmaları hakkında bilgilendirme ve değerlendirmelerin yapılacağı toplantıda önümüzdeki dönem gerçekleştirilecek etkinliklerle ilgili görüşler tartışmaya açılacaktır.

Kurul üyelerinin katılımını bekliyoruz.

MÜHENDİS ARAYAN FİRMALAR

• Laboratuarda tanı cihazları ve solüsyonları konusunda dünya lideri bir şirketin laboratuvar cihazlarının servisinden sorumlu satış ve servis mühendisi olarak görevlendirilmek üzere elektrik elektronik mühendisi. Tel: 464 22 73 - 464 28 34

• **SAYDAM İnşaat**, Pamucak otel şantiyesinde görevlendirilmek üzere elektrik mühendisi.

(Cengiz KAPLANGI: 893 11 65)

• **İNDEKS A.Ş.**, satış departmanı için elektrik-elektronik mühendisleri. (Burcu DÜLGER: 469 71 80)

• **FAZ Elektrik**, Elektrik-elektronik mühendisi ve fabrika mühendisi. (Osman ERÇETİN: 388 06 11)

• **VALFSEL Armatür Sanayi A.Ş.**, elektrik mühendisi.

(Hürriyet ŞİMŞEK: 0 236 233 05 88)

SEMİNER**"ÖLÇME TEKNİĞİ"**

(Elk. Y.Müh. Malik AVİRAL-ELİMKO)

Tarih: 8-9-10-11 Eylül 1998 Saat: 09.30 - 16.30

Ayrıntılı bilgi için: EMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi

Tel: 421 35 45

EMO BÜTÇE UYGULAMA KOMİSYONU KARARLARI

Elektrik Mühendisleri Odası 36. Genel Kurulu'nda Odanın 1998-1999 çalışma dönemine ilişkin kurulan "**Bütçe Uygulama Komisyonu**" kararları Genel Kurul'da oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon kararları Oda gelir ve gider bütçelerini içerdiği gibi ayrıca üye ve Oda hizmet bedellerini de kapsamaktadır.

Genel Kurul kararlarının bazılarını üyelerimizin bilgisine sunuyoruz.

• Üye ödentileri:

1998 yılı için aylık 300.000 TL./Ay

1999 yılı için aylık 750.000 TL./Ay

• Kayıt Ücretleri:

1998 yılı için 1.250.000 TL.

1999 yılı için 2.500.000 TL.

• Kimlik yenileme ücreti:

1998 yılı için aylık 1.000.000 TL.

1999 yılı için aylık 2.000.000 TL.

TOPRAKLAMA SEMİNERİ

Gerek meslek içi eğitim, gerekse Şube Kalite Güvence Sistemi çerçevesinde topraklama testlerine katılacak üyelerimizin eğitiminde zorunluluk olarak değerlendirdiğimiz "**TOPRAKLAMA**" semineri;

23 Haziran 1998 tarihinde saat 18.00'da, Şube Lokalinde yapılacaktır.

Elk.Müh.Avni GÜNDÜZ'ün sunacağı seminerde toprak yapısı, topraklayıcılar, adım ve dokunma gerilimi, topraklama direnci ölçümü, topraklama tasarımı, temel topraklaması gibi konular aktarılacaktır.

İlgi duyan tüm üyelerimizi seminere davet ediyoruz.

PERİYODİK BİLGİSAYAR KURSLARIMIZ DEVAM EDİYOR

WWE I : Pazartesi-Perşembe 16.00-19.00

WWE II : Pazartesi-Perşembe 19.00-22.00

WWE III : Salı-Cuma 16.00-19.00

WWE IV : Salı-Cuma 19.00-22.00

WWE V : Cumartesi-Pazar 13.00-16.00

WWE VI : Cumartesi-Pazar 16.00-19.00

ACAD : Cumartesi-Pazar 09.00-13.00

C : Çarşamba

WWE: Windows/Word/Excel-Toplam: 60 Saat 30.000.000 TL.

ACAD: Auto CAD R12-Toplam 40 Saat 22.500.000 TL.

C:C++ Programlama Dili-Toplam: 24 Saat 15.000.000 TL.

PASCAL: Pascal Programlama Dili- 16.00-19.00 / 19.00-22.00

EMO EĞİTİM MERKEZİ

Bilgi için Tel: 421 35 45

EGE BÖLGESİ ENERJİ FORUMU

Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü, Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü ve Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin ortak çalışmasıyla düzenlenen "EGE BÖLGESİ ENERJİ FORUMU" 21 Mayıs 1998 tarihinde Sabancı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Forumun açılış bölümünde; **Doç. Dr. Eyüp AKPINAR** (EMO İzmir Şubesi Başkanı), **Prof. Dr. N.Sefa KURALAY** (DEÜ Rektör Yardımcısı), **Prof. Dr. Refet SAYGILI**'ya (EÜ Rektörü) vekaleten **Prof. Dr. Metin ÇOLAK** (EÜ Müh. Mim. Fak. Dekanı ve Elk. Elo. Mühendisliği Bölüm Başkanı) ve **Cumhur ERSÜMER** (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı) birer konuşma yaptılar.

Açılış konuşmalarında ilk olarak söz alan **Doç. Dr. Eyüp AKPINAR** şunları söyledi;

"Bu forumla amaçlanan, bölgemizdeki elektrik enerjisini üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında etkileyen tüm girdileri ile tartışabilmek ve sorunlara çözüm üretebilmektir.

Anayasamızın 135. maddesi, Odamızın yasal çerçevesini çizmekte ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amacıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının oluşturulabileceğini belirtmektedir. 6235 sayılı TMMOB kanununun 33. maddesi serbest çalışan mühendislerin Oda üyeliğini ve 38. madde denetimini zorunlu kılmaktadır. Mesleğini etik kurallar içerisinde yürüten tüm mühendisler, bu denetimlerden memnuniyetini dile getirirken, zaman zaman mesleki faaliyetlerden uzak etik değerleri hiçe sayan kadrolar tarafından yürütme organları kullanılarak mesleki denetime engeller çıkarılmaktadır. Ancak üyelerimizin dayanışması ile bu engellemeler hukuksal zeminlerde işlevsiz kılınmıştır. 13 Nisan 1998 tarihinde TEDAŞ Genel Müdürüğü-Pazarlama ve Müşteri Hizmetleri Daire Başkanlığı benzer bir genelgeyi tekrar yayınlamıştır. 27.12.1994 tarih ve 22154 sayılı Resmî Gazete'de

yayımlanan Tebliğ'e dayandırılmaya çalışılan bu genelge hukuksal olarak tümüyle geçersizdir, çünkü o Tebliğ'de Oda'nın mesleki denetim yapması istenmiştir.

Yapılan araştırmalar göstermiştir ki 2000 yılına kadar toplam elektrik enerjisinin %60'ı güç elektroniği elemanları aracılığı ile kullanılacaktır. Bu da yüklerin en az %60'lık değerinin lineer yükler olmayacağı gerçeğini ortaya koyar.

Zaman kaybetmeden yeni kurulmakta olan sanayi kuruluşlarına yüksek verimli elektrik motorlarının ve enerjinin temiz kullanımını sağlayan teknolojilerin seçimi yönünde düzenlemeler getirilmesi yerinde bir karar olacaktır (Türkiye Standartlar Enstitüsünün elektrik motoru üretimi ve kullanımına yönelik yeni standartlar belirlemesi gibi), yoksa kurulu teknolojilerin değişime zorlanması daha zor olacaktır.

Ülkemizde ekonomik olarak kullanılacak rüzgar enerjisi potansiyeli sadece , 120 milyar kWh'tir. Bu değer şu andaki kurulu gücün 1.2 katı kadardır. Ege Bölgesi gibi güneş ve rüzgar enerjisi potansiyelinin yoğun olduğu bölgelerde iki kaynağı da birbiriyle senkronize olarak daha verimli çalıştıran teknoloji günümüzde en son teknolojidir ve yerli üretimle gerçekleştirilecek bir teknolojidir.

Teknolojik olarak gelişmiş ülkeler başka enerji kaynaklarına yönelirken, demokrasinin tam olarak yerleşmediği ülkelerde nükleer enerji yatırımları gündeme gelebilmektedir.

Yap-İşlet-Devret ve Yap-İşlet türü modeller uluslararası tahkim gibi konuları gündeme getirerek Anayasa dahil ulusal düzenlemeleri işlevsiz hale getirmeye zorlamakta, Türkiye'nin imzaladığı, ancak henüz resmi onay sürecinden geçmediği **Avrupa Enerji Anlaşması**'nda Türkiye'de yatırım yapan yabancı firmaların yatırımlarının ulusal hükümelere karşı güvenceye alınmasına ilişkin maddeler bulunmaktadır. Riz Danıştay gibi ulusal çıkarlarımızı koruyan yüksek mahkemelerimizin yetkilerinin daraltılmasına karşı çıkmak durumundayız.

Bu gelişmeler dikkate alındığında sektörde uluslararası faktörlerin ağırlığının giderek arttığı ve salt ulusal çıkışlı bir politika çerçevesi oluşturmanın zorlaştığı bir gerçeklik olarak ortaya çıkmaktadır."

Prof. Dr. N.Sefa KURALAY ise yaptığı konuşmasında şunları söyledi;

"Ülkemizin bir enerji, elektrik enerjisi sorunu olduğu açıktır ve bu enerji açığı önümüzdeki 5-6 yıl içerisinde artarak devam edecektir. Düzenlediğimiz forumda bu açığın kapatılması için çareler aranacaktır. Eğer çareler anyorken siyasi kararlar, siyasi tercihler ön plana çıkacaksa teknik değerlerin, detayların tartışılması olanaksız hale gelecektir. Bu nedenle buradaki tartışmaların teknik düzeyde kalması dileğimizdir.

Genelde Ege Bölgesi enerji sorunu, özelde ise bölgemizin elektrik enerjisi ile ilgili sorunlarının tartışılacağı bu sempozyumdan

çok değerli sonuçların çıkacağına inanıyorum.

Dünyada yılda yaklaşık olarak 8 milyar ton petrol eşdeğeri enerji kullanılmaktadır. Tüketilen bu enerjinin yaklaşık %80'i fosil kaynaklardan yani kömür, petrol ve doğalgazdan, %10'u nükleer enerjiden, %10'u hidrolik ve diğer kaynaklardandır ve bugünkü tüketim seviyesinde de bu kaynakların yakın bir gelecekte yetersiz olacağı tahmin edilmektedir.

Ege Bölgesi'ndeki yıllık enerji tüketim artışı daima Türkiye ekonomisi üzerinde olmuştur. Bunun nedeni ise çekilen enerjinin %65'inin küçük ve büyük sanayi tesisleri tarafından tüketilmesi ve bölgemizin de bu sanayi kuruluşları açısından Türkiye ortalamasının iki katı bir potansiyele sahip olmasıdır."

Daha sonra söz alan **Prof.Dr.Metin ÇOLAK** (EÜ Müh. Mim. Fak. Dekanı ve Elk. Elo. Mühendisliği Bölüm Başkanı) değerlendirmelerini şu şekilde yaptı;

"Güvenilir olmayan bazı santral üniteleri, otoprodüktör santraller ve tutulması gereken yedek rezervler çıkartıldığında kalan güvenilir kurulu güç yaklaşık 3000 MW'dır. Bölgenin kullandığı puant gücün 2600 MW civarında olduğu, ayrıca, bazı bölgelerde mevcut enerji iletim hatlarının yetersiz kaldığı da dikkate alındığında, sistem güvenilirliğinin düşük kaldığı ve zaman zaman sistemde çok önemli çökmeler ve kalite bozulmaları olduğu gözlemlenmektedir.

Gerek bölgedeki kurulu kapasitenin tüketimle neredeyse başabaş oluşu, gerekse iletim hatlarındaki yetersizlik sonucu, sistemde zaman zaman çöküntüler ile karşılaşmakta, ayrıca yine aynı nedenlerle sistemde oluşan kirlilik, yani aşırı voltaj düşüşleri ve frekans kaymaları, bölge sanayicisini ve vatandaşı çok zor durumlara düşürmekte, örneğin yüksek teknoloji ile çalışan birçok fabrikanın saatlerce üretim dışı kalması ile büyük ekonomik zararların doğmasına neden olmaktadır. Sanayici bu durum karşısında kendi elektrik üretim sistemini kurmak zorunda kalmaktadır. Genel çözüm, yeni santrallerin yapılarak devreye alınması, iletim-dağıtım sisteminin geliştirilmesi ve enerjinin bilinçli kullanımınıdır. Yeni santrallerin planlamasında ilk kuruluş giderleri, kullanılacak yakıt cinsi, birim maliyetler ve çevre sağlığı en önemli faktörlerdir. Hidrolik potansiyel ve linyit kömürü dışında ulusal birincil kaynaklarımızın yetersiz olması yeni kaynakların aranmasını zorunlu kılmaktadır. Ülkemizin doğal yapısı ve coğrafik konumu itibarıyla güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, jeotermal enerji gibi doğal zenginliklerimiz de alternatif kaynaklar olarak gündeme gelmektedir. Santrallerin kuruldukları yerler, kullanılacak yakıt cinsi veya kaynaklar ile belirlenmekte, iletim sisteminin gücü ve cesameti ise bu santrallerin tüketim merkezlerine olan mesafeleri ile oluşmaktadır. Güneş pillerinin veya rüzgar jeneratörlerinin ulusal elektrik enerjisi üretim-iletim sistemine katkısı burada önem kazanmaktadır. Doğrudan tüketilen noktada üretilen elektrik enerjisi kısmen gereksinimi karşılamakta, fazlası ise şebekeye verilmektedir. Güneş enerjisinin (rüzgar hızının) yetersiz kaldığı veya olmadığı zaman ise, tüketicisi eksikliğini şebekeden çekmektedir.

Ege Bölgesi'nin enerji sorunlarının çok boyutlu olarak tartışılması hedeflenen Forum için kentimize gelen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın **Cumhur ERSÜMER** özetle şunları söyledi;

"Ülkemiz, elektrik enerjisi konusunda önemli bir darboğazdadır.

Çünkü geçtiğimiz yıllarda yapılması gereken enerji yatırımları yapılmamıştır.

Türkiye'deki enerji talebi her yıl %10 oranında artmaktadır. Bu artış ile Türkiye 2010 yılında 290 milyar kWh, 2020 yılında 547 milyar kWh elektrik tüketecektir. Şu andaki kurulu gücümüz 21.000 MW'tır. 2020 yılına kadar kurulu gücümüze 43.000 MW'lık bir kaynağın eklenmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin enerji kaynakları bakımından da kısaca bir değerlendirmesini yaparsak zengin bir ülke olmadığımızı tespit ederiz. Hal böyle olunca iki işi aynı anda yapmak zorunluluğu ortaya çıkıyor; bir yandan enerji yatırımlarını hızlandıracaksınız, bir yandan da bu enerji yatırımlarınıza eş zamanlı olarak enerji kaynakları temin edeceksiniz.

'97'nin Ağustos ayında Yap-İşlet ile ilgili bir yasa çıkardık. Buradaki amacımız Yap-İşlet-Üret, Yap-İşlet-Devam Et tarzında bir özelleştirmenin sağlanmasıydı. 5 termik santralimizin bu yasayla ihale işlemlerini sonuçlandırdık. Şu anda sözleşmelerini bitirmek üzereyiz. Benzer çalışmalarımız devam etmektedir. Bunları alt alta topladığımızda (tadilat etmekten usanmadığımız hidrolik kaynakların da devreye alınması ile ilgili çalışmalarımız da var) hemen hemen Türkiye'nin 74 yılda geldiği 21.000 MW'lık gücün %50'sini aşan bir kısmını ihale ettik, sözleşmelerini yapıyoruz, finanse etmek durumundayız. Toplam maliyetlere baktığımızda da 15 milyar dolara yakın bir kaynağın sektöre enjekte edilmesini sağlamış oluyoruz. Yargı denetimine hiçbir noktada karşı olmadık, şu ana kadar Bakanlığımızda bütün yargı kararlarını uygulama çabası içinde olduk, bundan sonra da aynı çabayı sürdüreceğiz. Ama özellikle biyotü projeler için söylemek istiyorum, bu piyasanın veya bu iletişimlerin, beraberliklerin getirdiği bir takım yasal değişiklikleri de sağlamak durumundayız.

Enerji Bakanlığı olarak yasal çerçeve içerisinde özellikle uluslararası tahkim konusundaki sıkıntıları kısmen geçtik; elektrik satış anlaşmasına uluslararası tahkim konusunu yerleştiriyoruz, finans çevreleri de buna itiraz etmiyorlar. Bugün Avrupa'da nükleer enerji kullanmayan hemen hemen bir-iki ülke kalmışken, Fransa elektrik enerjisinin %78'ini nükleer enerjiden sağlarken, atom bombasının sillesini yemiş bir ülke olan Japonya hala yeni nükleer santralleri yaparken artık Türkiye'nin işte "Çernobil'de meydana gelen bir patlama nedeni ile" nükleer enerji ile tanışmasına karşı çıkmak şapkasının altında başka şeyler aramak gerekiyor. 55.Hükümet olarak nükleer santral ihalelerini finanse etmek üzereyiz ve Türkiye'de nükleer enerji santrallerini gerçekleştirmek üzere adımlarımızı sağlıklı bir şekilde ve yine hükümet programımızda belirtildiği gibi bütün tedbirleri alarak, bütün çevresel değerlendirmeleri yaparak devam ediyoruz.

Diğer yandan uluslararası verilere göre %8-10 olan kayıp-kaçak oranı bir çok bölgede (İzmir bir istisna bu konuda %11-12'lerde geziyor)%60'lara çıkmaktadır. Eğer dağıtım hatlarımızda gerekli yenilemeleri yapmazsanız, bu kayıp-kaçak oranını aşağıya indirmeniz mümkün değil. 2010 ve daha ilerisi İzmir'in ve Ege'nin önemli bir enerji probleminin kalmaması ile ilgili gerekli tedbirlerin şu anda alındığını jeotermal kaynakların devreye alınması, rüzgar enerjisinin, güneş enerjisinin kullanılabilmesi noktasında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Profesyonel anlamda ilk jeotermal enerji santralının yapımı anlaşmasını geçtiğimiz aylarda imzaladık.

Yine profesyonel anlamda, Germencik Köyü'nde ilk rüzgar santralının faaliyete geçişinde hazır bulunduk.

Rüzgara, güneşe dayalı veya jeotermale dayalı bir sistemle Türkiye'nin enerji problemini çözmemiz mümkün değil, ancak bunları kesinlikle ihmal ediyor değiliz. Yenilenebilir kaynakları konusunda bütün başvuruları kabul ediyoruz, bütün faaliyetlerimizi gerçekleştirirken çevreyi de bir kenara atıyor değiliz. Ne çevre için enerjiyi, ne de enerji için çevreyi ihmal edemeyecek bir konumdayız. Ege ve İzmir, herkesin tartıştığı bir Eurogold olayı var. Gerçi bu enerjinin içine girmiyor ama benim Enerji Bakanlığının işleri içine giren bir konu. Enerji Bakanlığı olarak siyanürlü linç yöntemi ile Eurogold'da altın üretilmesinin mümkün olmadığı konusunda mahkeme kararına harfiyen uyuyoruz ve Çevre Bakanlığı da bu şekilde altın elde edilmesinin mümkün olmadığını yazılı olarak bildirdi. Türkiye'nin yeraltı kaynaklarının değerlendirilmesi noktasındaki bir takım yasal engellerin dışında, birtakım siyasi bakışların özünde de o mücadeleyi vermek zorunda olduğumuzu belirleyerek devam ediyoruz.

Tabii mesleki denetim konusunda TEDAŞ'ın o uygulamasını tam nitelendiremedim. Biz hiçbir odamızın hiçbir kuruluşumuzun, mesleki denetim yapmasını engeller bir tavır içinde olamayız, olmamız gerekir. Özellikle benim göreve geldiğim günden beri, biz, denetimlerin önünü açmak çabası içinde oluyoruz ve böyle yaptığımız için, bazı yerlerle çarpışıyoruz, çelişiyoruz ama; ona da önem vermiyoruz.

Ben burada sonuçta gerek akademik gerek yaşanan konuların sanayi, üniversite ve meslek odası olarak hep birlikte değerlendirerek çok önemli sonuçlar alınacağına inanıyorum. Bu toplantının sonuçları, bizim için önemli sonuçlara aracı olacaktır.

Başkanlığını Turan MUŞKARA'nın (Ege Bölgesi Sanayi Odası) yaptığı birinci oturumda, sırasıyla bildirilerini sunan katılımcılar ve sundukları bildiri başlıkları şöyle;

- **"Aliağa Bölgesi Enerji Problemleri ve Çözüm Önerileri"**
Mehmet Ali AYCAN (İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.)
- **"Ege Bölgesi'ne Doğal Gaz Temini ve Yatırım Alternatifleri"**
Hasan PEKİN (Ege Birleşik Enerji Üret. ve Dağıt. A.Ş.)
- **"Organize Sanayi Bölgelerinin Enerji Sorunları"**
Zafer ÖNCEYİZ (Manisa Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü)
- **"Organize Sanayi Bölgesindeki Sanayicilerin Sorunları"**
Mustafa UĞUR (Polinas A.Ş.)

Başkanlığını Yrd. Doç. Dr. Erginer UNGAN'ın (DEÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü) yaptığı ikinci oturumda ise şu bildiriler sunuldu;

• **"Türkiye İçin Çevre İle Bağdaşan Enerji Politikaları: Neden ve Nasıl?"**

Prof. Dr. Aysen MÜEZZİNOĞLU (DEÜ Çevre Müh. Bölümü)

• **"Elektrik Enerjisi Üretiminde Güneş Pillerinden Yararlanma"**

Prof. Dr. Metin ÇOLAK (EÜ Müh. Mim. Fak. Dekanı ve Elk. Elo. Müh. Böl. Bşk.)

• **"Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Çevresel Değerlendirmesi"**

Dr. Raşit ATA (Celal Bayar Üniversitesi Elk. Elo. Müh. Bölümü)

• **"EİEİ Tarafından Gerçekleştirilen Enerji Tasarrufu Çalışmaları"**

Erdal ÇALIKOĞLU (EİEİ)

Aşağıda bildirileri belirtilen üçüncü oturumun Başkanlığını Prof. Dr. Metin ÇOLAK'ın (EÜ Müh. Mim. Fak. Dekanı ve Elk. Elo. Müh. Böl. Başkanı) yaptı;

• **"İzmir İli Enerji Dağıtım Sorunları"**

Cengiz ÜNDEYOĞLU (TEDAŞ İzmir Elk. Dağıt. Müess. Müdürü)

• **"Ege Bölgesi Tüketim, Üretim ve İletim Durumu"**

İlhami ÖZŞAHİN (TEAŞ Yük Dağıtım Dairesi Başkanı)

• **"Ege Bölgesi Enerji Dağıtım Şebekelerinin İyileştirilmesi Konusunda Öneriler"**

Kemal OAL (SİMKO A.Ş.)

• **"Ege Bölgesi Enerji Sorunları"**

Cumhuriyet ALPASLAN (EMO İzmir Şub. Enerji Kom. Üyesi)

Bildirilerin sunulmasının ardından, günün son etkinliği olan bu bildirilerin değerlendirilmesinin yapıldığı, soru ve yanıt şeklinde geçen, başkanlığını Prof. Dr. Eyüp AKPINAR'ın yaptığı ve **"EGE BÖLGESİ ENERJİ SORUNLARINA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ"** başlıklı panelin katılımcıları ise şöyle; Osman İLHAN (Enerji İşleri Genel Müdür Yardımcısı), Asım KAFKAS (BOTAŞ Genel Müdür Yardımcısı), Muhittin MURAT (TEDAŞ Dağıtım APK Daire Başkanlığı), İlhami ÖZŞAHİN (TEAŞ Yüksek Dağıtım Dairesi Başkanlığı), Erdal ÇALIKOĞLU (EİEİ), Musa ÖZTUFAN (EMO İzmir Şubesi Eski Başkanı).

Önümüzdeki günlerde "Ege Bölgesi Enerji Forumu" kitapçığını Şubemizden edinebilirsiniz.

TMMOB GENEL KURULU

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 35. Olağan Genel Kurulu 22-23 Mayıs tarihlerinde Ankara'da DSİ Genel Müdürlüğü Konferans Salonu'nda, seçimler ise 24 Mayıs Pazar günü TMMOB binasında gerçekleştirildi.

Divan Başkanlığı'na **Atilla SARP**'ın seçildiği Genel Kurul'un açılış konuşmasında Birlik Başkanı **Yavuz ÖNEN** özetle;

"Yıllardır doğruları ve toplum çıkarlarını gözeten TMMOB, bu dönemde de aynı anlayışını sürdürmüştür. Yeni dünya düzeni, sosyo-ekonomik ve politik düzeyde sermayenin emekçi sınıflara saldırısıdır. Borçlanmaya dayalı piyasa ekonomisinin faturası çalışanlara ödetilmektedir. Tarihin en önemli iç ve dış olaylarını yaşayan Türkiye'deki son değişimlerin ve üretim sürecindeki farklılaşmanın ışığında TMMOB olarak barışı, demokratikleşmeyi, insan haklarına saygıyı, ekonomik kalkınmayla, mesleki sorunları iç içe sorunlar olarak değerlendirmiş ve çalışmalarını buna göre yürütmüştür."

Gündemin konuk konuşmacılar bölümünde ilk olarak söz alan CHP Denizli milletvekili **Hilmi DEVELİ**, "Uluslararası sermayenin çok eşli şirket anlayışı ülkemizin ekonomik ve siyasi bağımsızlığını zedeleyecektir." dedi. İkinci konuk ÖDP Genel Başkanı **Uluk URAS**, "55. Hükümet önüne demokratikleşmeyi koyuyorsa bundan öncekileri ne sayacağız? Türkiye'de sermaye ve militarizm demokrasi değil, özelleştirme istiyor. Laiklik aklın özgürleşmesidir. Bize siyasal islamla nasıl mücadele edileceğini, onları palazlandıranlar öğretmez." şeklinde dile getirdi

Genel Kurul'un bu gündeminde İHD Genel Başkanı Akın BİRDAL'a delegelerin geçmiş olsun mesajını iletmek üzere bir komisyon görevlendirildi.

Genel Kurul'da hazır bulunan ve konuşma yapan diğer konuklar, ülkenin temel sorunları üzerine doğru saptamalar yapılması ve bu çerçevede demokrasi ve insan örgütlerinin kararlı mücadele etmesi gerektiğini belirttiler.

Gündemin komisyonlarla ilgili maddesinde, Bütçe ve Mali İşler Yönetmeliği Komisyonu, İKK Çalışma Esasları Komisyonu, Tüzük ve Yönetmelik Değişikliği Komisyonu, Yeni Dönem Çalışma Esasları

Komisyonu, Genel Kurul Bildirgesi Komisyonlarının seçimleri yapıldı.

34.Dönem Yönetim Kurulu'nun çalışmalarını TMMOB 2.Başkanı **M.Yüksel BARKUT** özetleyerek sundu. Mali Rapor, Denetleme Kurulu Raporu ve Yüksek Onur Kurulu Raporlarının okunmasının ardından rapor üzerine görüşmelere geçildi. Gündemin bu maddesinde 38 delege söz alarak çalışmalarla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Aleyhte görüşler genelde TMMOB'un mesleki çalışmaları önemsemediği, istifalara göz yumduğu, siyasi iktidarı oluşturduğu Ekonomik Sosyal Konsey'in içinde yer almadığı, kaynakların rantabl kullanılmadığı şeklinde dile getirildi.

Eleştirilere yanıt vermek üzere kürsüye gelen TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Yavuz ÖNEN** özetle şunları söyledi; "Birlik, beraberlik nutukları hep kriz dönemlerinde ortaya çıkmaktadır. Güçlü TMMOB için, korporatist anlayıştan kaçmalıyız. Biz Y.D.D'nin kuyruğuna takılmayız. Bizim sloganı yaklaşım içinde olduğumuz eleştirisi doğru değil. Yalnız özelleştirme konusunda 12 rapor hazırladık hem de paralı değil gönüllü ilişkilerle. Demokrasi Kurultayı bize üye-oda ilişkisini de öğretti, TMMOB'un gücünü de.

Evet, devlet protokolünden çıkarıldık, iki kez Cumhurbaşkanının iftar yemeği davetine katılmadık diye Ordu bizim ordumuz, yanlış yapıyorsa söyleriz. Çünkü bizlerin parasıyla oluşan bütçemizin yarısını alıyor. Ülkemizde insan hakları mücadelesi kendi insanımıza dayanmalı, yabancıların baskısına değil. Bugünkü meclisin çatısından demokratik bir yasa çıkmaz. TMMOB Yasası'nın da istediğimiz şekilde çıkması olası değil. TMMOB tarihi, devrimci tarihi ile yazılır. Bugün TMMOB örgütlülüğünü bozmak isteyenler var; sorun onların kafalarında."

Diğer üyelerin de yanıt vermesinin ardından Yönetim Kurulu oy birliği ile aklandı.

Komisyon raporlarının okunması ve oylanması ile ilgili oldukça tartışmalı geçen gündemde tüzük-yönetmelik değişikliği ile ilgili raporun dışındaki komisyon önerileri kabul edildi. Dilek ve öneriler gündeminde aşağıdaki maddelerle ilgili öneriler yapıldı;

- Batı Karadeniz Bölgelerindeki su taşkını konusunda acil çalışma yapılması
- Mühendislik-mimarlık eğitimi sempozyumu düzenlenmesi
- TMMOB-NET projesinin hayata geçirilmesi,
- Çölleşme ve ormansızlaştırmaya karşı mücadele edilmesi
- Nükleer karşıtı çalışmaların EMO'nun sekreteryasında yürütülmesi
- 2000'li yıllarda Türkiye'de Bilim ve Teknoloji Sempozyumu düzenlenmesi
- Tüzük ve Yönetmeliklerin güncelleştirilmesi çalışması
- Türkiye'nin de imzaladığı MAİ anlaşmasının gerçek yüzünün ortaya çıkarılmasına yönelik toplantı yapılması için EMO'nun görevlendirilmesi
- Ulusal Enerji Şurası için EMO'nun görevlendirilmesi
- Kamusal Gelecek için Eylem Platformu oluşturulmasında EMO'nun görevlendirilmesi
- TBMM'nin çalışmalarının izlenmesi.

Genel Kurul'un üçüncü günü yapılan seçimlere iki anahtar liste ile girildi. Çağdaş Mühendis ve Mimarlar ile Devrimci Demokrat Mühendis ve Mimarlar listesinin çekişmesinde çoğunluk olarak Devrimci-Demokrat Platformun adayları seçildi.

İNSAN ARTIK KENDİ İÇİNDE BİR KAVGADIR

"Merak, topluma ve doğaya saldırmaktır. Bakmak, gözlerinden ok fırlatmaktır." (Yalçın Küçük)

Neden Serkan EROĞLU?

Aslında çok kolay. Anlaşılması zor gibi görünse de yaşamayı sadece nefes alıp vermekten ibaret görmemek bile Serkan'ın katlini anlamaya yetiyor.

24 Aralık 1998 sabahı, arkadaşlarının cesedini İletişim Fakültesi'nin tuvaletinde buldukları ve İstanbul Adli Tıp Kurumu'nun raporu gereği, asılmadan önce bayıltıldığı kesinleşmiş olan Serkan'ın neden "**sakıncalı**" görüldüğünü merak etmek, hayatta, nefesten başka şeylerin de alınıp verildiğini görmeyi sağlıyor.

Hadi ölümünden bir süre önce İnsan Hakları Derneği'nde yaptığı açıklamalar², deşifre ettiği kurumlar ile İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nda duyurduğu suçları³ bir yana bırakalım. Benzer olayların, eğer varsa, toplumsal hafızamızda bize çağrıştırdıkları ile insan olmamızdan kaynaklanan düz bir mantık yürütme sonucu eriştiğimiz bulguları biraraya getirdiğimizde, daha fazla ileri gitmeye gerek bile olmadan karşımıza en azından Serkan'ın babasının iki kelimeyle itiraf ettiği koskocaman gerçek çıkar; "**Haklıymışın Serkan!**"

Evet, Serkan haklıydı.

Çünkü en başta bu toprakların tarihinin aynı zamanda ilerçilik ile gericiliğin, aydınlık ile karanlığın çatışmasının tarihi olduğunu biliyordu. Hepsinden önemlisi ve tamamıyla bu yüzden haklıydı; iki yüz yıllık ilerçilik-gericilik çatışmasında, en sıradan insani değerleri bile birincilerin temsil ettiği bir coğrafyada birazcık ahlaklı olmanın, uykusunu iyi almamış bir itirafçının, can sıkıntısı ile siktüğü kurşunların ucunda bir yaşam demek olacağını biliyordu.

Çünkü onun ülkesinde, sevgi sadece karşı cinse yönelik ve mutluluk sadece sosis reklamlarında ve o da sosis yenildiğinde anılıyordu. Özgürlük; bulaşık deterjanı ve devrim; traş bıçağı reklamlarının konusu idi, seks ve düşkünlük ise entellektüel ve sanatsal üretimin.

Serkan ise kalkıp böyle bir ülkede insan aklını ve aydınlığı, ortakçı felsefeyi ve özgürlüğü ütopyasında var ediyordu. Ancak, yaşlıların ütopyasının olamayacağını söylüyordu.

İnsanlığı yakalama savaşı verenlerin soyundan geldiği için öldürüldü Serkan. Şair, müzisyen, yenilikçi; Sultan Üçüncü Selim'in, Tanzimatçıların, Jön Türkler'in, Anadolu Kurtuluşçularının, Nazım Hikmet'in, Doktor Hikmet'in, Aziz Nesin'in, Deniz'in, Ulaş'ın, Mahir'in, Altıncı Filo'ya "**Defol**" diyenlerin soyundan geldiği için.

Türkiye'yi sarsacak açıklamaları, hep halk arasında "**Şaban**" olarak tanınan bir futbolcu ile, yozluğu kazanç kapısı yapmış bir dansöz eskisine bırakıp, aydın ve yazarlarına ise hapishane koşullarını mekan tutturan bir ülkeyi halkımıza yakıştıramadığı için de haklıydı Serkan.

Seda Sayan'ın son klibinde kiminle küvete girdiğine kafa

yoranları "**haberçi**", Başbakan'ın tayyörünün rengi ile eşarbmı bağlayış şekli Ankara'nın nabzını tutanları ise "**adamdan**" saymadığı için haklıydı. Ve Cumhuriyet tarihi boyunca bu ülkenin emekçilerinin alınteri ile yaratılan zenginlikleri, bir avuç sonradan görmeye peşkeş çekilmesine kin duyduğu için haklıydı.

Türkeç'yi ancak Pencap'lı bir Hintli'nin İngilizce'yi konuştuğu kadar ve "**Amerikan çavuşlarının ve Tahtakale esnafının ağzı**" ile konuştuğundan sonra, yazar olma cüretini gösterenlerden tiksindiği için haklıydı.

Serkan, Washington'u Kabe'si belleyip, zengin sofralarında gerdan büyötmekten başka, emekçi halkımıza karşı sorumluluğunu hatırlayan onurlu insanlara günde üç öğün küfür vaaz eden medya imamlarından çok ama çok büyük sıkıntı duyduğu için haklıydı.

Serkan, ikinci Ortaçağ'ın büyücülerıyla, falcılarıyla, korku yayan iletişim aygıtlarıyla, "**günün yorumcusu**" isimli din adamlarıyla, postmodernizm barbarlığıyla, insan aklına ve ütopyasına, birincisinden çok daha büyük bir saldırı başlattığını gördü ve "**İnsanlığımızı büyötmemiz gerek.**" dedi. Bir de bu yüzden haklıydı.

Hayat felsefesi, pop şarkıcılarının iğrençliklerinden bir derleme değildi. Yaşamayı; "**dünyayı, kalbine ve aklına uydurmak için sürekli koşmak**" olarak gördüğü için öldürüldü Serkan.

Serkan, en güzel şiirin henüz yazılmadığının farkındaydı... Haklıydı...

Aslında çok kolay. Anlaşılması zor gibi görünse de yaşamayı sadece nefes alıp vermek olarak görmemek bile Serkan'ın katlini anlamaya yetiyor.

Serkan, en güzel şiiri yazma iradesi sergilediği için öldürüldü...

NOTLAR :

1) İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Kimyasal Tahliller ve İhtisas Dairesi raporu: İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'nın, Başkan Doç. Dr. Bülge Kirazlı'nın ve yedi uzman kimyacı mühendisinin imzasını taşıyan, 20 Mart 1998 tarihli ve 230/9802106073/400 sayılı raporunda Serkan Eroğlu'nun vücudunda kloroform ve 8 mg etanol bulunduğu tespit edildi. Oysa İzmir Adli Tıp Kurumu'nun raporunda Cumhuriyet Başsavcılığı'nın isteği ile 20 Aralık 1997'de yapılan ilk otopsi raporunda kloroform ve etanoldan bahsedilmiyordu.

2) Serkan, 1 Aralık 1997 günü, İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi'ne giderek, burada 27 Kasım 1997 günü, 16.00 sıralarında sivil polislerce zorla bir arabaya bindirilip gözleri bağlanarak bilmediği bir yere götürülüp, sekiz saat boyunca sorgulandığını, tehdit edilip işkenceye uğradığını belirten bir başvuruda bulunmuştu.

3) 4 Aralık 1997 günü Serkan, İHD'ye başvurduğu gerekçelerin aynı ile İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na; 27 Aralık 1997 tarihinde Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli polis memurları hakkında, sonuçsuz kalacak bir suç duyurusunda bulunur.

4) A.Serkan Eroğlu, "**Çiğgin Gözü Yıldızlardaydı**" Etki yayınları, Nisan 1998. Serkan'ın babası Ahmet Eroğlu, oğlunun ölümünden yaklaşık dört ay sonra çıkan bu kitapta kendisine ayrılan sayfada çok isteyip de bir türlü söyleyemediği bu iki kelimeyi söyledi Serkan'a.

5) Yalçın Küçük, Hep İleri, sayı 13, sayfa 51. "**Güzel Türkçemiz**" başlıklı makalesinde, dilimizin Amerikan çavuşlarının sözcüklerinin ve Tahtakale jargonunun sadist saldırısı altında olduğunu ve bu durumun ulusal dil, ancak sömürgelerde olduğu türden yok edecek düzeye yozlaşmış olduğunu vurguluyor.

Devrim SALİHOĞLU

BİLGİSAYARINIZI

SEVİYOR MUSUNUZ?

Sakin bir bahar akşamı, sıcak çayınız yanınızda, bilgisayarınızın başındasınız... Az sonra saatlerdir üzerinde çalıştığınız o çok önemli işinizi bitirecek dosyanızı kaydedip bilgisayarınızı kapatacak işinizi zamanında ve mükemmel bir biçimde yapmanın gönlü rahatlığıyla evinize doğru yola çıkacaksınız.

Fakat o da ne? Ekranda bir uyarı mesajı;

"Bilgisayarınız geçersiz bir işlem yürüttü ve kapatılacak. Kaydetmediğiniz tüm bilgileri kaybedeceksiniz."

Ve hemen bu yazının altında da alay edercesine parlayan sadece bir TAMAM tuşu.

Hayır olamaz, ama daha hiçbirşeyi kaydetmemişsiniz... Tamam değil, ama TAMAM DEĞİL tuşu nerede?

Planınız ne! Bilgisayarınızı kucakladığımız gibi pencereden aşağıya atmak mı? Durun bu kadar sinirlenmeyin. O sadece bir makina. Tamam aynı dili konuşmuyorsunuz fakat biraz çaba gösterirseniz bilgisayarımız işlerinizde sizin en önde gelen yardımcınız olacaktır.

İşte biz de sizinle bilgisayarınız arasında elimizden geldiği kadarıyla tercüman olmak için oluşturduğumuz bu yeni sayfayı sizlere merhaba diyoruz. Elbette ki bu kadar dar bir alanda size bilgisayar kullanmayı A'sından Z'sine öğretmeyi hedeflemiyoruz. Ancak işlerinizi kolaylaştıracak, popüler programlarda sık karşılaştığınız sorunlardan sizi kurtaracak ip uçları vermek düşüncesindeyiz.

Fakat Bülten'in bu bölümünün önümüzdeki sayılarda izleyeceği yolu sizler belirleyeceksiniz.

Bizi arayın! Bilgisayar denen şu alet sizi en çok hangi konuda sinir ediyor, en çok hangi programlarda sorunlarla karşılaşılıyorsunuz, bu bölümün daha çok hangi konular ya da programlar hakkında ipuçları içermesini istersiniz. İşte aşağıda sizinle iletişim kuracağımız faks numarası ve adresimiz:

FAKS: 0 232 421 35 45 ADRES: Talatpaşa Bulvarı 17/1 Alsancak - İZMİR E-MAIL: isil.inkaya@eee.deu.edu.tr

Windows 95'de mouse'un sağ tuşu ile açılan kısayol menüleri:

• Windows 95'de bir işi yapmanın birden çok yolu vardır. Bunlardan en kolay akılda kalanı ve en çabuk ulaşılanı mouse'un sağ tuşuna tıkladığında açılan kısayol menüleridir. Üzerinde sağ tuş ile tıkladığınız yerin özelliklerine göre kısayol menüsünde farklı komutlarla karşılaşabilirsiniz. Örneğin Bilgisayarım penceresi içerisinde disket ikonu üzerinde (Şekil 1), masa üzerinde (Şekil 2) ya da görev çubuğu üzerinde (Şekil 3) sağ tuş ile tıklayacak olursanız, karşınıza çıkacak kısayol menüleri şekillerde

(Şekil 1)

görüldüğü gibidir:

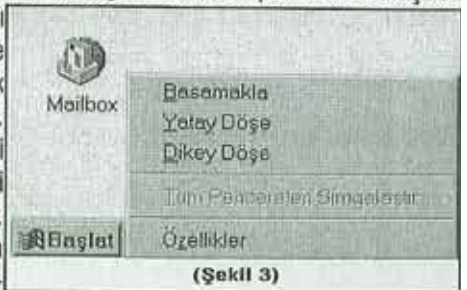
Açılan menülerde (şekillerde de görüldüğü gibi) tıklanan bölge ile ilgili en sık kullanılan komutlara ulaşılır. Hemen her kısayol menüsünün değişmeyen komutu **Özellikler** tıklanan bölgenin özelliklerini görüp değiştirebileceğiniz bir pencerenin açılmasını sağlar. Örneğin: "Disketinizde ne kadar boş yer var?", "Görev çubuğunuzda saati göremiyor musunuz?", "Masaüstünün renginden memnun değil misiniz?"; hemen orada sağ tuşa tıklayıp **Özellikler** komutuna başvurun, ne kadar kolay bir yöntem değil mi?

(Şekil 2)

Windows 95'de dosya taşıma ve kopyalamanın sürükleyip bırak yöntemi ile mouse'un sağ veya sol tuşu ile yapılması:

• Büronuzda bir belgeyi bir klasörün içerisine yerleştirmek için yalnızca belgeyi elinize alıp klasörün içerisine bırakırsınız. Aynı basılı yöntem Windows 95 kullanıyorsanız, bilgisayarınızda da geçerlidir. Yapmanız gereken tek şey taşıma ya da kopyalama yapacağınız dosya ve klasörün ekrana gelmesini sağlamak. Örneğin **Bilgisayarım** penceresi altından C: ana dizini penceresini açtınız. Bu ana dizin altında gördüğünüz herhangi bir dosyanın üzerinde iken mouse'un sol tuşuna basıp, basılı tutarak bu dosyayı taşımak istediğiniz dizine doğru mouse göstergesi olan oku hareket ettirin. İsteddiğiniz dizin üzerine geldiğinizde dizinin adının bulunduğu zemin rengi koyulaşacaktır. Artık mouse tuşundan elinizi çekerek dosyayı bırakın. Dosyanız, C: ana dizini altından istediğiniz klasörün içine taşındı. Taşıma yapmak istediğiniz klasörün penceresi de açılacak aynı işlemi dosyayı bu pencere içine sürükleyip bırakarak da yapabilirsiniz. Hep taşıma işlemi gerçekleştiği dikkatinizi çekmiştir. Çünkü; sol tuşla yapılan sürükleyip bırak işlemi, bilgisayarın hard diski içerisinde gerçekleştiriliyorsa taşıma ile, disketten hard diske veya hard diskten diskete gerçekleştiriliyorsa kopyalama ile sonuçlanır.

(Şekil 3)

RÜZGAR VE RÜZGAR ENERJİSİNİ DİĞERLERİNE DÖNÜŞTÜRME TEKNİKLERİ

Rüzgar ile hava kütlelerini birbirine karıştırmamak gerekir. Rüzgar gibi hava kütlesi de hareketlidir ama hava kütlesi büyük boyutlarda (yatay yayılım birkaç bin kilometredir) bir atmosfer parçasıdır. Rüzgar ise, bir hava kütlesi içinde yer alan, hemen her zaman daha küçük boyutlu bir harekettir. Bölgesel rüzgarlar bir bölgeyi etkiler (örneğin; Ege kıyılarında yaz aylarında hakim olan "Elezeyen", Akdeniz kıyılarında çölden esen "Scirokko", gibi). Yerel rüzgarların alanı daha da küçüktür; bir vadiyi, kenti ya da körfezi etkiler (İzmir'deki "İmbat" gibi).

Sonuç olarak, rüzgarın yönü bütün hava kütlelerinin hareket yönünü her zaman belirtmez.

Bir hava hareketi olan rüzgar, güneş ışını enerjisinin bir bölümünün kinetik enerjiye dönüşmesinden kaynaklanır. Yüksek basınç kuşaklarındaki hava kütlelerinin, dengeyi sağlamak için alçak basınç kuşaklarına ilerlemesiyle gerçekleşir. Rüzgarlar, ceriolis gücünü belirleyen yerin dönme hareketi nedeni ile kuzey yarıkürede sağa, güney yarıkürede sola saparlar (siklon dolaşımı). Hızları "anemometre" ile ölçülür ve yeryüzü haritasına çizilen izobar (eş basınç) eğrileriyle gösterilir; bu eğriler birbirine ne kadar yakın olursa, rüzgar o ölçüde hızlıdır (yer yer saatte 200 km'ye ulaşabilir).

Bölgesel rüzgarlar, kıta kütlelerinin ve bölgesel yüzey şekillerinin konumuna bağlıdır. Yerel rüzgarlar söz konusu olduğunda, bunların etki alanı sınırlıdır. Rüzgarın şiddeti ya da hızı, basınç gradyanı ne kadar çoksa o kadar büyük olur. Rüzgarların çoğu türbülanslıdır; yani hızları her saniye değişebilir. Türbülans engemelere sürtünmenin ve havanın düşey kararsızlığının bir sonucudur.

Anlık değişiklikler (türbülans) hesaba katılmazsa, rüzgarın ortalama hızı değişmez. Rüzgarın hızı, basınç gradyanıyla doğru ve enlemin sinüsü ile ters orantılıdır.

Rüzgar enerjisi, 20. yüzyıl başına dek tarımda, su pompalama işlerinde yaygın olarak kullanıldı. Elektrik ağlarının (şebekelerinin) ve diesel üreteçlerin gelişmesiyle birlikte, rüzgar enerjisi bu tarımsal kullanımda etkinliğini yitirdi. Bununla birlikte, 70'li yılların başındaki enerji darboğazı, gerek geleneksel uygulamalar (su pompalama), gerek yeni kullanımlar (kırsal bölgelere elektrik sağlanması ya da bir elektrik ağının beslenmesine katkı) için rüzgar enerjisini yeniden gündeme getirdi.

Yeryüzü rüzgar enerjisinin potansiyeli :

Rüzgar enerjisi, güneş enerjisinin dolaylı bir biçimindedir. Çünkü

rüzgarlar, atmosferin güneş ışınmasını soğurmasıyla oluşan sıcaklık ve basınç farklarıyla harekete geçer. Yer'in aldığı güneş enerjisinin yaklaşık %2'sinin, rüzgarların kinetik enerjisine dönüştüğü sanılmaktadır. İlişkin enerji miktarı inanılmaz düzeydedir. Yılda yaklaşık 30 milyon Twsa, yani %10'unun yer yüzeyi yakınlarında kullanılabileceği göz önüne alınsa bile, söz konusu enerji potansiyeli yine de çok büyüktür. Durumun böyle olmasına karşın, günümüzde bu potansiyelin önemli bir bölümünü işletmek oldukça zordur.

Gerçekten de, bu enerjiden verimli bir biçimde yararlanabilmek için yeryüzünün her tarafında çok büyük donanımlar gerekmektedir. Bu zorluk nedeniyle rüzgar enerjisi uygulamalarının uzun süre, ulaşımı güç bölgelerde yerel kullanımlarla (birkaç kW'la onlarca kW arasında değişen bir güç düzeyinde) sınırlı kalması söz konusu olmuştur.

Ancak uygulamalarda 30 km/saat'ten (Beaufort ölçeğinde 5 kuvvetinden) büyük bir ortalama rüzgar hızı gereklidir. Dünya Meteoroloji Teşkilatı 1981 yılında yeryüzünün rüzgar haritasını yapmıştır. Bu çalışmada yer yüzeyinin %25'inin (30x10⁶ km²) yıllık ortalama rüzgar hızının 10 m yükseklikte 5.1 m/sn'den daha büyük olabileceği ortaya çıkmıştır.

Rüzgar enerjisini dönüştürme teknikleri :

V(m/sn) hızıyla esen bir rüzgarı, S(m²) kesitiyle alan bir rüzgar makinasının (rüzgar değirmeninin)* sağladığı P(kw) gücü; 1927'de Fransız mühendis Betz'in çıkardığı formülle verilir:

$$P = k \cdot S \cdot V^3$$

İdeal bir rüzgar makinası için k katsayısının değeri 0.37'dir. Bu durumda ise gelen rüzgarın kinetik enerjisinin %59.3'ü geri kazanılır. Gerçekte ise k katsayısı doğal olarak 0.1 ile 0.3 arasında değişir (kullanılan rüzgar makinasının tipine ve gücüne bağlı olarak).

Eksenlerinin konumuna (yatay ya da düşey) göre farklılık gösteren iki büyük rüzgar makinası kategorisi ayırıldılır; eskiden beri en yaygın olanları yatay eksenli rüzgar makinasıdır. Bunların eksenlerini, rüzgarın doğrultusuna koşut kalacak biçimde, sürekli olarak yönlendirmek gerekir. Gerçekten de ancak böyle yapılsa kanatlar sürekli olarak rüzgar etkisinde kalır.

* Rüzgar değirmeni: Rüzgarın kinetik enerjisini, mekanik enerjiye dönüştüren döner kanatlı sistem. Elde edilen mekanik enerji ise, bir mil üzerinde bir alternatörü tahrik etmek için kullanılabilir.

Elektrik üretimi için iki durum ayırdedilir:

1. Bağımsız küçük donanımlar,
2. Bir şebekeye eşleştirilmiş büyük donanımlar.

Küçük donanımlar (yenilenebilir bir enerji kaynağından tüm diğer bağımsız üreteçler gibi) bir akümülatör bataryasında depolama yapmak zorundadır; bu da ne yazık ki pahalı bir çözümdür. Buna karşın büyük donanımların üretilen enerjiyi depolayan bir sisteme gereksinimleri yoktur. Bunların bağlı oldukları şebeke, değişken bir elektrik üretimini, en azından bu üretim toplam kapasitesinin küçük bir bölümü kadar olduğu sürece soğurabilir.

Türkiye rüzgar enerjisi potansiyeli :

EİEİ'nin rüzgardan enerji üretimine yönelik bir çalışması sonucunda, Türkiye'nin yıllık ortalama rüzgar hızı 2.54 m/sn ve rüzgar gücü yoğunluğu 24 W/m² olarak bulunmuştur (10 m yükseklikte).

Bölgelere göre yapılan incelemeler sonucu; Marmara, Ege ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin rüzgar yoğunluğu açısından diğer bölgelere göre daha zengin olduğu ortaya çıkmıştır.

Meteoroloji istasyonları tarafından toplanan rüzgar ölçümleri yalnızca istasyonun kurulu bulunduğu sınırlı bölgenin özelliklerini yansıtır. Bu nedenle rüzgar enerjisi potansiyel ölçümlerinin, rüzgar hızının yüksek olduğu ve faydalanma olanaklarının bulunduğu yörelere yapılması gerekir.

Bu amaçla EİEİ 1990 yılında "Rüzgar Enerjisi Gözlem İstasyonu" projesini başlatmış ve diğer istasyonlarla birlikte Ege Bölgesi'nde de Karaburun-İZMİR (1218 m yükseklikte), Akhisar-MANİSA (388 m yükseklikte), Göktepe-MUĞLA (1880 m yükseklikte) ve Didim-AYDIN (43 m yükseklikte) gözlem istasyonlarını kurmuştur. Toplam 11 adet istasyonda rüzgarla ilgili verilerin toplanmasına devam edilmektedir. Ege Bölgesi'ndeki yerlerine göre ortalama yıllık hızlar; Karaburun'da 6.4 m/sn, Göktepe'de 4.95 m/sn ve Didim'de 4.7 m/sn'dir.

Ayrıca, rüzgar türbin-jeneratör sistemlerindeki son teknolojileri izlemek ve ülke genelinde bu teknolojiye en yüksek oranda yararlanmak amacıyla EİEİ, ODTÜ ile ortaklaşa bir proje başlatarak bu kapsamda bir rüzgar türbin-jeneratör sistemi EİEİ tesislerine kurulmuştur. Ülkemizde ilk kez tesis edilen bu sistemin jeneratör, kule ve kontrol birimi yerli olarak üretilmiştir. Kamuda tesis edilmiş diğer bir jeneratör ise TÜBİTAK'a bağlı Marmara Araştırma Merkezi'ndeki jeneratördür. Özel amaçlı olarak tesis edilmiş rüzgar jeneratörü ise Çeşme-İZMİR'de Altinyunus tesislerine ait 55 kW gücündeki jeneratördür.

Diğer yönden TÜBİTAK tarafından yürütülen bir proje ile Türkiye'nin rüzgar atlas istatistiklerinin oluşturulmasına çalışılmıştır. Bu amaçla, DMİ Genel Müdürlüğü'nün 20 ölçüm istasyonunun verileri temel alınarak Türkiye'nin bir bölümünün rüzgar atlası yapılmıştır.

Sonuç :

Yapılan sistem analizleri, rüzgar enerjisi gelişiminde optimum büyüklük olarak 60-100 m çapındaki sistemleri ortaya çıkarmıştır. Eğilim, büyük boyutlu türbinlere doğru devam etmektedir. Şu anda pazar ortamına girmiş ticari türbinler 250-500 kW (25-35 m çap) arasında elektrik üretebilmektedir. MW gücünde olanlar henüz gelişme aşamasındadır.

Ekonomik değerlendirme, yalnızca elektrik şebekesine bağlı, çalışma koşulları bilinen büyük rüzgar türbinleri için yapılmaktadır. Bu değerlendirme sonucunda rüzgar türbin tesisinin ekonomik olup olmadığı görülür. Küçük ve orta güçteki tesisler, böyle bir değerlendirme için uygun değildir.

Ekonomik analizde, sistemin fayda ve maliyeti "**ömür boyu maliyet hesabı**" yöntemine göre yapılır. Kullanılan zaman periyodu, rüzgar türbin-jeneratörünün önceden düşünülen ömrüne eşittir. Sistemin fiyatı, maliyetin ilk ve en önemli elemanıdır.

Ekonomik analizlerde ömür, 20 yıl alınmaktadır ama bugün en iyi makinanın ömrü 10 yıl kadardır. Fakat Türkiye açısından değerlendirme yapıldığında, küçük il ve ilçeler ile kasaba, köy ya da çiftlik gibi yerlerde, rüzgar enerjisi elektrik üretimi için kullanılabilir. Yer seçimi en önemli konudur ve potansiyel bölgelerde değişik noktalarda ve yüksekliklerde ölçümler yapılarak rüzgar gücü saptanmalıdır. İlk bakışta maliyetli gözükse bile pilot denemeler yapılmalı ve eğer sonuçlar olumlu ise bu makinelerin yerli üretimine geçerek maliyet azaltılmalıdır.

Kaynaklar :

1. GDEL (Encyclope'dique Larousse)
2. Türkiye Rüzgar Enerjisi Doğal Potansiyeli (No.85-1/1984)
3. Türkiye'de Rüzgar Ölçümleri E.İ.E.İ./1987
4. 1. Ulusal Temiz Enerji Sempozyumu-İ.T.Ü./1997
5. Türkiye 6. Enerji Kongresi Tebliğleri/1994

Özergen ERYÖNER

Enerji Verimliliği-Alternatif Enerji Komisyonu Üyesi

Sanel

MÜH. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Proje-Mühendislik İmalat-Taahhüt Müşavirlik Hizmetleri

- Enerji Nakil Hatları
- Trafo Merkezleri
- Aydınlatma ve Güç Tesisleri
- Kompanzasyon Tesisleri
- Otomasyon (PLC) Uygulamaları
- Tesis Projelendirilmesi, Taahhüt ve Bakımı
- A.G. ve O.G. Enerji Dağıtımı
- AUTOCAD ve MEGACAD Uygulamaları
- Paratoner ve Topraklama Tesisleri

A.G. ve O.G. Elektrik Malzemeleri Pazarlama ve Satış

BAYİLİKLERİMİZ

TEKAP - PHILIPS - AKSA - ESİTAŞ - DEMİRBAĞ (UNEX)
KARACA KAİM - ERSKABLO - BERSAN - BUFER LEGRAND

1203/8 Sokak No.3/D Remzibey İş Merkezi Yenışehir - İZMİR
Tel : 0.232. 459 26 17 - 457 43 20 • Fax : 0.232. 459 63 87

MÜHENDİSLİK ETİĞİ

"Bilinmesi gereken diğer bir konu da mesleki etik (ahlak) kurallarının o mesleği icra eden grubun kendi çıkarlarını korumaya yönelik olmaması. Çünkü aksi halde o grup organize suç karakteristiği sergilemeye başlar."

(Ulger, 1982)

Genellikle bir yazıya başlarken konuyla ilgili kelimelerin sözlüklerdeki eş ve karşıt anlamlarına bakılır. Sözlüklerimizde **etik** kelimesinin birebir karşılığı yok. Etik eski Yunanca'dan gelme. Karşılığı **ahlak** olarak verilmiş ancak o da Arapça "**hulk**" kelimesinin çoğulu olan ahlak kelimesi. Türkçe'de tam karşılığı bulunmayan bir kelime, etik. Tıpkı "**kalite**" gibi.

İlk çağlardan bu yana etik, felsefenin konusu olmuş. Kişilerin yaşamın karmaşıklığı içinde hem kendilerinin öznel eylemlerini hem de birbirleriyle olan ilişkilerini o günkü anlayışa göre iyi ve doğru olarak gören ve düzenleyen kuralların konulmaya çalışıldığını biliyoruz. Bununla beraber herhangi bir mesleğin yürütülmesi amacıyla konulan kuralların, her zaman genel ahlak kuralları ile uyumunu da gözleyebiliyoruz. Örneğin arkadaşına borcunu ödemeyen veya yalancı birisinin yaptığı tasarımın kötü olabileceğini kimse söyleyemez. Yani kişisel ve genel ahlak kuralları zamanla daha değişik görünüm alabilmesine rağmen bir mesleğin yürütülmesi ile ilgili (etik) kurallarla da örtüşmesi gerekmiyor. Ancak çoğu genel doğrultularda olmak üzere çakışıklık noktalarının olması da son derece doğal.

"Bilinmesi gereken diğer bir konu da mesleki etik (ahlak) kurallarının o mesleği icra eden grubun kendi çıkarlarını korumaya yönelik olmaması. Çünkü aksi halde o grup organize suç karakteristiği sergilemeye başlar" (Ulger, 1982). Demek ki belirli bir mesleği yürüten grup sadece kendi grup çıkarlarını değil yaşadığı toplumun ve çevrenin de çıkarlarını gözetmek durumunda. Toplumun kuralları (hukuk) bunları düzenleyemez mi? Elbette düzenler ama belli etik (ahlaki) sorumluluklar konusunda genel anlamda toplumda uzlaşmaya varılmazsa hiçbir yasa kaosu önleyemez.

Bir işin meslek olabilmesi için beş temel özellik içermesi gerekiyor. Bunlar;

- 1-Entellektüel karakteri yoğun olan bir eğitim sürecini kapsaması,
- 2-Mesleki bilgi ve yeteneklerin geniş bir topluluk (iyiliği) için önemli olması,
- 3-O mesleğe ait hizmetlerin verilmesinde genellikle monopollüğe veya ona yakın bir konumda olması,
- 4-Meslek adamlarının çalıştıkları işyerlerinde olağanüstü otonomiye sahip olmaları,
- 5-Meslek adamlarının, etik kodlar altında toplanmış ahlaksal standartlara bağlı olduklarını belirtmeleridir.

Aslında bir toplum içerisinde yaşayarak meslekler yürütüldüğüne ve kazanç sağlandığına göre etik kuralların oluşmasında ana fikir toplumun korunması olmalıdır. Mühendislik mesleğini yürütenlerin de topluma, mesleğine, işverenine ve müşterisine, meslektaşlarına ve aklarına ve de kendisine karşı sorumlulukları vardır. Bu temel kurallara göre her meslek grubunun farklı alt kural gruplarının olması doğaldır.

Teknolojilerini ve yaşam standartlarını örnek aldığımız batı ülkelerinde benzer etik kurallar yüzyılın başında oluşturulmuş, bazı değişikliklerle günümüze kadar gelmişlerdir. Odalar ve TMMOB bünyesinde geniş bir şekilde tartışılarak oluşturulacak mühendislik etik kuralları geniş bir kesim tarafından kabul gördüğü ölçüde mesleğimizin insanlık ve toplum yararına çok daha iyi hizmetler verebileceğine ve yükseleceğine inanıyoruz. Tartışılması ve geliştirilmesi açısından bazı kuralları aşağıda veriyoruz.

- 1-Mühendisler, meslek çalışmalarını yaparken halkın sağlığını, güvenliğini ve menfaatini en başta tutmalıdır.
- 2-Mühendisler sadece yeterli ehli oldukları konularda hizmet vermelidirler.
- 3-Mühendislerin topluma verdiği bilgiler objektif ve gerçeğe uygun olmalıdır.
- 4-Mühendisler, tüm işverenleri ve müşterileri için sadık bir temsilci veya vekil gibi hareket etmelidir.
- 5-Mühendisler, mesleki görevin sunumunda aldatıcı hareketlerden kaçınmalıdırlar.

Etik kurallarına bir örnek;

ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLERİ ENSTİTÜSÜ (IEEE) MESLEKİ ETİK KURALLARI

Biz, IEEE üyeleri, tüm dünyadaki hayat standartlarını etkileyen teknolojimizin önemini bilincindeyiz. Mesleki olarak kişisel yükümlülüklerimizi kabul ediyoruz ve aşağıdaki maddeler konusunda mesleki ve etik anlamda fikir birliği içindeyiz;

1. Toplumun, bir bütün olarak güvenliği, sağlığı ve refahı ile ilgili teknik kararların sorumluluğunu üstlenmek, toplum ve çevre için tehlikeli olabilecek unsurları açıklamak.

2. Mümkün olduğu kadar, varolan ve olması muhtemel çıkar tartışmalarını engellemek ve ortaya çıktıklarında bunları taraflara açıklamak.

3. Eldeki veri üzerinde, tahminler ve öneriler yaparken dürüst ve gerçekçi olmak.

4. Her ne şekilde olursa olsun rüşveti reddetmek,

5. Teknolojinin, uygulamalarının ve olası sonuçların anlaşılmasını sağlamak.

6. Teknik yeterliliğimizi korumak ve geliştirmek, sadece, yeterli teknik tecrübe ve eğitime sahipsek veya sınırlayıcı koşullar tam olarak açıklanmışsa, başkaları için teknik görevleri üstlenmek.

7. Teknik çalışmaları dürüst biçimde eleştirmek, kabul etmek ve bunun için çabalamak, başkalarının katkılarını uygun biçimde onurlandırmak, hataları konusunda onları bilgilendirmek ve bu hataları düzeltmek.

8. Din, dil, ırk, cinsiyet, yaş ve bedensel özürlülük gibi durumları dikkate almadan herkese eşit davranmak.

9. Hatalı veya kasıtlı hareketle, başkalarını incitmekten, ünlerinin, başarılarının veya işlerinin zedelenmesinden kaçınmak.

10. Meslektaşlarının ve iş arkadaşlarının mesleki gelişimine yardımcı olmak ve bu etik ilkelerinin izlenmesinde onları desteklemek.

IEEE

IEEE: The Institute of Electrical and Electronics Engineers, inc.

MÜHENDİSLİK ETİK SORUNLARININ HUKUKSAL BOYUTLARI

Av. Güney DİNÇ

"Mühendislik Etiği" konusundaki görüşlerime bir dava öyküsü ile başlamak istiyorum.

1993 yılında bir teknisyen, makina mühendisi ünvanı ile işyeri açtı. Tabelasında, basılı kağıtlarında makina mühendisi olduğu yazıyordu. Ayrıca çizdiği tesisat projeleri de elimize geçmişti.

3458 sayılı "Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Yasa"ya göre, bu ünvanları mühendislik ve mimarlık öğrenimlerini tamamlayan kişiler kullanabilirler. Makina mühendisi olmadığı halde kendisini mühendis olarak tanıtan bu kişi hakkında, savcılığa suç duyurusunda bulunduk. Savcı, ceza davası açtı. Yargılama tam bir yıl sürdü. Sonuçta mahkeme sanığı suçlu buldu ve cezalandırılmasına karar verdi.

Yargıç, önce 50 lira ağır para cezasına hükmetti. Enflasyona uyarlanan ek yasaları uyarlayarak cezayı 180 misli artırdı. 9.000 TL oldu, 8 kat daha artırdı. Bu kez 72.000 TL oldu. Bu da yetmedi. Ağır para cezalarının alt alt sınırına ulaşabilmek için, ceza 160.000 TL'ya yükseltildi. Sanık ön ödemeyi kabul etmediği için cezası 1/2 oranda arttırıldı. Sonuçta sahte mühendis 240.000 TL ağır para cezasına mahkum edildi.

1998 yılında durum nedir?

Benzer bir olay, aynı yasanın güvencesi altındaki mimarlık cephesinde yaşandı. Suçunu savcılık soruşturması aşamasında kabul eden sahte mimarın 860.000 TL ön ödemede bulunmasıyla, yargıç önüne çıkarılmasına bile gerek kalmadı.

Mühendislik ve mimarlık mesleklerini dıştan gelen saldırılara karşı bu ve benzeri yasalara dayanarak korumak durumundayız.

İçteki durum nedir?

Anayasa'nın 135. maddesi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını tanımlarken, "... meslek mensuplarının birbirleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak, meslek disiplini ve ahlakını korumak..." görevlerini ilgili meslek odalarına veriyor.

İşin doğrusu da budur. Her meslek kuruluşu, kendi meslek kurallarını koymak, bunları zaman içerisinde yenileyerek güncel

gereksinimlere uyarlamak durumundadır. Ancak bu iş dışarıdan görüldüğü kadar kolay değildir. Türkiye'nin temel hukuksal yapılanması, yürürlükteki yasalarla, meslek kuruluşlarının kendi kurallarını koyup uygulamalarını ciddi boyutlarda engellemektedir.

Meslek kuruluşları, yetkilendirildikleri alanlarda yürütme erkinin bir parçası olmaktadır.

Anayasa'nın Türkiye için çok önemli ve vazgeçilemeyecek nitelikteki 125. maddesine göre, "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." Yargı denetiminin konusu idari eylem ve işlemlerin yasalar önünde değerlendirilmesidir. Meslek kuruluşları da, bu denetimin kapsamı içindedir.

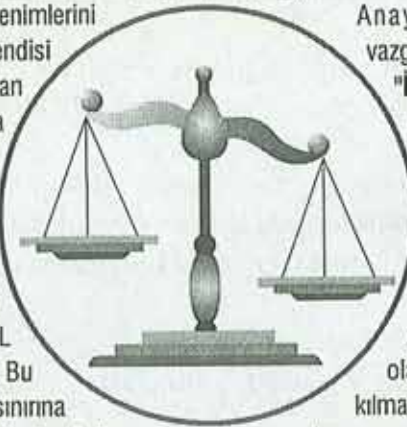
Genel ilkelerine değindiğimiz hukuksal yapılanma meslek kuruluşlarının yasalarla yetkilendirildikleri alanlarda, yine yasalara uygun olarak işlevlerini yerine getirmelerini zorunlu kılmaktadır. Meslek kuruluşları, kamu yararı için de olsa, yasal yetkilerini aşan kararlar alıp uygulamaya koyamazlar, işleminden zarar gören kişilerin başvuruları üzerine hukuka aykırı kararlar mahkemelerce iptal edilir.

Meslek odalarının etkili çalışmalar sergileyebilmeleri için, birbiriyle bağlantılı iki temel gereksinimleri vardır;

- Üyelerini bağlayıcı kararlar alabilen güçlü bir örgütlenme,
- Güncel gereksinimleri karşılayabilen yasal düzenlemeler.

Olaya bu açıdan baktığımız zaman, 6235 sayılı TMMOB yasası çerçevesinde oluşmuş, çok hantal bir yapılanma ile karşılaşmaktayız. Fazla ayrıntılara saplanmamak için, bu elverişsiz yapılanmanın yalnız meslek etiği açısından yarattığı sakıncalara değinmekle yetineceğiz:

- 1)TMMOB ve bağlı odalar, üyelerinin uymak zorunda oldukları meslek kurallarını saptamak yetkisinden yoksundurlar. Mesleki deontolojiyi geliştirici kararlar alamamaktadırlar.
- 2)Asgari ücretleri belirleyen kararların hukuksal geçerliği tartışmalıdır.
- 3)Şubelerde Onur Kurulu'nun bulunmaması, Oda Onur Kurulu

kararlarına yapılacak itirazların ise TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun denetimine bağlanması, meslek etiği açısından son derece başarısız bir yapılmaya neden olmuştur.

4) Oda birimlerinin meslek kurallarını korumak amacıyla aldıkları yönetsel nitelikteki kararların yasalardan kaynaklanan açık yetkilere dayanmaması durumunda, bunların yargı denetiminden geçebilmesi çok güçtür.

5) Mühendisler arasında oluşabilecek mesleki uyumsuzluklarda en yakın oda birimlerine "hakemlik" yetkilerinin tanınmaması önemli bir eksikliklerdir.

6) Aynı ekonomik işlevin parçalarını oluşturan çeşitli mühendislik dallarının ve onların mesleki kuruluşlarının olası uyumsuzluklarda yargıya gereksinim kalmadan öncelikle kendi aralarında çözüm üretmelerini sağlayacak bir örgütlenme gerçekleştirilememektedir.

Bu koşullarda meslek etiğinin saptanması, uygulanması ve geliştirilmesi, hukuksal açıdan büyük güçlükler taşımaktadır. İşveren, işveren vekili, işçi, kamu yöneticisi, kamu görevlisi, serbest meslek çalışanı mühendislerin birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinin düzenlenmesinde, meslek odaları daha etkili görevler üstlenebilmelidir.

Bilinen sorunlara ek olarak, meslek sırrının, telif haklarının, fikri

hakların ve tüketicinin korunması konuları, yakın zamanda gerçekleşen yasal değişimlerle yeni boyutlar kazanan sorunlar arasındadır.

Çeşitli mühendislik dalları ve mimarlık uygulayıcılarının çok önemli kamusal görevler üstlenmelerine karşın, örgütlerinin bu görevlerini başarıyla yerine getirecek yasal yetkilerle donatılmamaları büyük eksikliklerdir. Yasa yapıcılarının bu ilgisizliğini anlayabilmek güçtür. Odalar, sorunlarını ve çözüm yöntemlerini bilmektedirler. Teknolojiye önem veren bir toplumun, öncelikle mühendislik-mimarlık etiğinin örgütleri eliyle korunup geliştirileceği yasal temelleri kurmaları beklenir.

İyi yasalar zaman zaman kötü uygulamalara kaynaklık edebilir. Ancak yürürlüğe konulduğu zaman bile yetersiz düzenlemeler olan, bugün için güncel gelişmelerin gerisinde kalan mühendislik mevzuatı ile istenen amaçlara ulaşabilmek olanaksızdır.

Ben yıllardan beri bazı meslek odalarının hukuk danışmanı olarak, özellikle yönetici konumundaki arkadaşlarımla nasıl özveriyle çalıştıklarını yakından izlemekteyim. Ancak çok yönlü kurumlaşmanın gerekliliğini benimsiyorum. Yüklediği sorumluluklara uygun düşen yetkiler tanıyan yasalarla, meslek odalarının topluma daha yararlı hizmetler sunacaklarına inanıyorum.

güler
mühendislik
ELEKTRİK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

**Proje - Taahhüt - A.G./O.G. Elektrik
Malzemeleri Satışı**

Rafet Güler
Elektrik Mühendisi

Satış Programımız

Metesan Bayiliği - Aktif Reaktif Sayaçlar - Her Türlü
Elektrik Kablosu - Kontaktörler - Otomatik Sigortalar
Elektrik Panoları - Kompanzasyon Panoları
Aydınlatma Armatürleri - Anahtar ve Priz Serileri
O.G. Kablo Kroşeleri

1362 SK. NO:18/D ALTANHAN ÇANKAYA - İZMİR
TEL: (0.232) 4821600 - 4412143 FAX: 4412143
ŞUBE: Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
TEL/FAX: (0.232) 376 55 29

Balkım

MÜHENDİSLİK ELEKTRİK San.Tic.Ltd.Şti.

SIEMENS

Elektrikte Güvenlik

Şube : 1203 Sk. No: 9-L Şahinkaya İş
Merkezli Yenışehir - İZMİR
Tel : (0.232) 469 60 40 (PBX)

YEŞİL BİR YAPRAĞIN ARKASINDAKİ KARANLIK DÜNYA

Eylem ŞEN

Beyaz sakallı dedeyi ve onun sevimli görünümü ile kucaklaştığınız, kurucuları, Türkiye'nin en büyük holding sahipleri, şeriatçıları ve medya patronları olan TEMA'yi, işine geleni göklere çıkartmakta fazlasıyla uzmanlaşan bazı gazete ve televizyonlarımızda övgüyle bahsedilen sözlerle tanışmışsınız. Hatta, belki de o sevimli yeşil yapraklardan yanınıza takmış ve böylece çevreye karşı görevinizi yerine getirmenin coşkusunu ve huzurunu gönülünüzce yaşamışsınız. Oysa bir çevre katilinin kokartının yanınızı kirlettiğini bilmelisiniz.

"Üzerinize vazife olmayan işlere karşın, Toprağını koruyan ve seven bir kamuoyu hareketinin bir parçası olun" şiarıyla yola çıkan TEMA, üzerine vazife olan işlere ses çıkartmamak bir yana **"Gelin, ağaç dikelim"** kampanyasının arkasında çevre kıyımını bizzat dört bir koldan kendi elleriyle gerçekleştiriyor. Nasıl mı? TEMA'nın kurucularından olan **Koç Vakfı** Sarıyer'de Özel Koç Üniversitesi açma girişimi için on binlerce ağaç katediyor. Yine TEMA Vakfı kurucularından **Tekfen Holding**, Mersin, Akkuyu'da yapılması planlanan NPI konsorsiyumunun ortakları arasında yer alıyor (Tekfen Holding'in sahibi **Nihat Göküyük** TEMA Vakfı'nın ikinci başkanıdır). Diğer bir kurucusu olan **Bayındır Holding** ise mahkeme kararlarına rağmen, kaçak olarak çalıştırılan Gökova, Yatağan ve Yeniköy Termik Santrallerinin işletmeciliğini 20 yılına almıştır. İzmit ve İzmir Körfezlerini birer bataklık haline getiren Ege'nin, Trakya'nın ve Çukurova'nın en verimli arazilerine el koyarak çoraklaştıranların da birer TEMA kurucusu olması, aslında pek de raslantı değildir. **Sabancı**'nın da bu işte tuzu olması gayet doğaldır ki, o da TEMA'nın bir başka kurucu üyesi ve sponsoru olmakla birlikte, birinci sınıf tarım arazisi üzerine ToyotaSA fabrikasını kurmuştur. **Türkiye Gazetesi**, **TGRT** gibi medya kuruluşlarının yanı sıra **İhlas Holding**'in de sahibi olan **Enver Ören**, hem TEMA kurucusu hem de sponsoru. O da diğerlerinden pek geri kalmıyor ve Düzce İlçesi İslahiye Köyü, Çayırık'ta birinci sınıf tarım arazisinin üzerine Kia marka otomobil üretmek üzere fabrika kuruyor. Yine kurucularından **Şarik TARA**'nın şirketi **ENKA**, Gerede-Ankara Otoyolu inşaatını yaparken bir milyon ikiyüzbinden daha fazla ağaç kesmiş ve daha sonra da bu yolun iki yanının ağaçlandırma işini ihaleye dahi sokmadan TEMA Vakfı'na vermiştir. İşler böylece **"al gülüm ver gülüm"** yürüyüp gidiyor. Vakfın Teknik Projeler Bölümü Başkanı **Metin Şenol** ile görüşen Bilim ve Ütopya Dergisi, o en çok sorulması gereken soruyu soruyor: **"Çevreye duyarlı bir kuruluş, Koç Üniversitesi'nin orman yağmasına, Sabancı'nın, İhlas'ın verimli araziye gaspmesine, nükleer santrallere karşı çıkmaz**

mi?" Küçük bir çocuğu bile aldatamayacak bir yanıt alınıyor. **"Kişilerle değil genel düzenle uğraşılıyor; hukuk boşluğundan yararlanmışlar ne yapalım..."** Sonunda Koç'un ve Sabancı'nın da düzen kurbanı konumunda nitelendirildiğini de duymuş olduk ya, artık ölse de gam yemeyiz.

Şu ana kadar konu edilen TEMA'nın yaptıkları. Bir de yapmadıkları var. Bergama'daki siyanürlü altına karşı hiç bir tepki göstermemek gibi. Bergama konusundaki duyarsızlığı bir yana, yakılmış ormanları ve tahrip edilmiş ekosistemi yerinde incelemek üzere Tunceli ve çevresindeki illere giden demokratik kitle örgütlerinin çağrısını yanıtlama gereksinimini bile duymamak gibi.

Aslına bakarsanız kafalarında ve kollarında hangi cambazların oynadığı net bir şekilde ortada ve bunun ortaya çıkmasından da en ufak bir huzursuzluk duymuyorlar. Üstüne üstlük, biyolojik, kimyasal ve nükleer teknolojileri kullanan ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'a, askeri üslerde bitki ve hayvan türleri korunduğu için, övgüler yağdırabilecek kadar işi pişkinliğe vurabiliyorlar.

Yalnızca ağaç dikerek, yaprak dağıtarak bunca aybı orteceklerini sanyorlarsa yanılıyorlar. Türkiye'nin çöl olmasını hiç birimiz istemeyiz, zira Türkiye'nin hiç bir zaman çöl olmayacağı bilimsel gerçekliğini de gözden kaçırmışlar. İstanbul Üniversite'si öğretim üyesi Prof.Dr. **Ertuğrul Acun** TEMA gerçekliğini şu sözlerle ifade ediyor: **"Türkiye jeolojik ve ekolojik ortamı gereği hiçbir zaman çöl olmaz; olsa olsa bozkır olur. Toprak tamamen giderse o zaman da kayalık olur, yine çöl olmaz... Türkiye'nin derdi yakalara yaprak takmak değil, yapraklarla dolu ormanları korumaktır. Üç dönümlük bir yere yem bitkileri dikilmesi Türkiye'nin geneliyle alay etmektir. TEMA şimdi devletin ormanları koruyamadığını söylüyor, yarın bütün devlet ormanları için aynı şeyi söyleyecek; yani devlet koruyamıyor o zaman özelleştirelim diyecekler."** Anlaşıldığı üzere TEMA'nın görünen köynün kılavuzu bile var.

"Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu" sözüne bile şapka çıkartan TEMA, o şipşirin maskesinin altından daha fazla kar, daha fazla siyasal ve ekonomik rant bakışları fırlatan gözlerle **"Siz gece gündüz ağaç dikin, biz de doğayı ve insanları daha rahat sömürebilelim."** diyor. İnanıyorum ki Türkiye'de yaşayan tüm insanlar medyanın inanılmaz gayretine rağmen o bakışları ve bize getirebileceklerini görecekler.

Kaynakça: Cumhuriyet Gazetesi, Evrensel Kültür ve Sanat Dergisi, Aralık 97 Bilim ve Ütopya Dergisi, Ocak 98

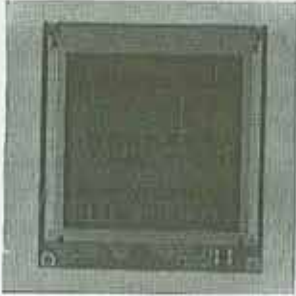
MINİ NOTEBOOK BİLGİSAYAR

Mitsubishi Amity Cn bilgisayar, küçüklük kavramıyla kullanım kolaylığını birleştiriyor. Yaklaşık 1 Kg. Ağırlığındaki cihazın boyu 23.3 cm, eni 16.8 cm, kalınlığı 3.3 cm. Notebook ayrıca 133 MHz Pentium işlemciye, 16 MB RAM'e ve 1.2 GB hard diske sahip bulunmaktadır. Ekranı da 7 inçlik. Fiyatı 1.995 dolar.

Adresi : www.mitsubishi-mobile.com

ECB RENKLİ SIVI KRİSTAL EKRAN MODÜLÜ

Seiko Instruments yeni bir renkli sıvı kristal ekran geliştirdi. Sıvı kristale uygulanan efektif voltaj değiştirildiğinde elektriksel kontrol edilen çift kırılma efekti (ECB) yoluyla displaydeki renklerin değişmesini sağlayan bir tasarımdır. Başka bir söylemle; çok renkli ekran efektif voltajın değiştirilmesi ile yapılmaktadır.

Özellikleri : Arka ışık gerekli değildir. • ECB kullanılan renkli ekran. • Küçük, ince ve çok hafif. • Düşük güç tüketimi.

Seiko Instruments GmbH
Siemensstr. 9b D-63263 Neu-Isenburg, Germany
Tel : +49-6102-297-0 • Fax : +49-6102-297-222

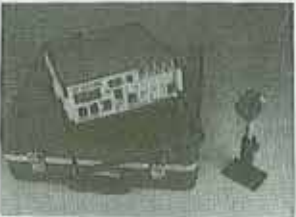
ÇOK AMAÇLI KAMERA

Canon'un piyasadaki son ürünü Optura sayısal video kamera, üç şekilde çalışıyor; normal video, durağan fotoğraf ve progresif-tarama filmi. Progresif tarama filmi modunda 60 dakika boyunca saniyede 30 resim çekiyor. Kameraya bu özelliği saniyede 60 tam kare çekebilen progresif-tarama şarj cihazı sağlıyor. Flaş ancak durağan fotoğraf modunda iken takılabiliyor.

RADYOMETRE/FOTOMETRE

(elektromanyetik ışın enerjisi ve ışık şiddeti ölçücü)

Yeni geliştirilen bu radyometre/fotometre çok amaçlı optik cihazlar, dedektörler, difüzörler ve filtreler içermesi sayesinde hem ayrı ayrı dedektör gereksinimini ortadan kaldırmakta hem de şu an mevcut çok özel ışık ünitelerinin ölçümünde geniş bir alan sağlamaktadır. IL1715 Research Radiometer/Photometer IL1700 cihazı, SED033 dedektörü, Y photopic filtre, F yüzey cevap filtresi, W difüzör, optik ölçüm seti ve taşınabilir kasasından oluşmaktadır. Cihaz hem görsel hem de radiometric ölçümleri direkt watts/cm² olarak okumamızı sağlamaktadır. IL1715'in fotometric dinamik aralığı 5x10⁻⁴ ile 1x10⁻⁶ lux arasındayken, radyometrik dinamik aralığı 1x10⁻⁹ ile 2x10⁻¹ W/cm² arasındadır.

International Light Inc,
17 Graf Rd, Newburyport, MA 01950, USA,
Tel : +1-508-4655923 • Fax : +1-508-4620759

SUALTI ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

SAD;
denizlerimiz ve
iç sularımızdaki
doğal, tarihi,
arkeolojik ve
kültürel
değerlerimizin
araştırılması ve
korunması için
çalışmalar
yapmak
amacıyla
Türkiye'de
kurulmuş ilk
sivil toplum
örgütüdür.

Sualti Araştırmaları Derneği (SAD), 1994 yılında Ankara'da kuruldu. Derneğin ilk temelleri 1986 yılında ODTÜ'de atılmıştır. Denizlere gönül vermiş bir kaç öğretim görevlisi ve öğrenci tarafından, ODTÜ Rektörlüğü Spor Müdürlüğü'ne bağlı bir öğrenci topluluğu olarak kurulmuş olan "**ODTÜ-SAT**" (ODTÜ Sualtı Topluluğu)'nun amacı yurdumuz kıyılarındaki doğal, tarihi ve arkeolojik değerleri tanımak, tanıtmak ve korunmaları için çaba göstermektir. ODTÜ-SAT üyesi ODTÜ öğrencileri ve öğretim üyeleri, topluluk bünyesinde oluşturdukları araştırma grupları ile deniz kaplumbağaları, Akdeniz foku, arkeolojik batıklar ve teknik dalış eğitimi konularında Türkiye'de öncü çalışmalar gerçekleştirdi.

ODTÜ-SAT'ın 1985-1986 yıllarında Dalyan'da kaplumbağalar ile ilgili gerçekleştirdiği çalışmalar konunun kamuoyuna yansımaları ile sonuçlandı. ODTÜ-SAT Akdeniz Foku Araştırma Grubu (AFAG) Akdeniz fokunun yurdumuzda korunması için ilk organize çabaları gösterdi ve Türkiye Ulusal Fok Komitesi'nin kuruluşunda etkin rol oynadı. ODTÜ-SAT/AFAG, 1992 yılında Türkiye'nin ilk deniz ve fok koruma projesi olan Foça Pilot Projesi'nin yürütücüsü olarak seçildi ve Foça Yerel Fok Komitesi ile birlikte proje'yi, Dünya Doğa Vakfı (WWF) desteği ile hayata geçirdi.

Topluluğun etkin üyelerinin mezun olmaları ve amaçlarının bir öğrenci topluluğu çatısı ve olanakları içerisinde gerçekleştirilmesinin zorluğu, SAD'nin doğuş nedeni oldu. SAD; denizlerimiz ve iç sularımızdaki doğal, tarihi, arkeolojik ve kültürel değerlerimizin araştırılması ve korunması için çalışmalar yapmak amacıyla Türkiye'de kurulmuş ilk sivil toplum örgütüdür. Temelde, bir araştırma derneği karakterindedir. Dernek merkezi Ankara'da olup İstanbul, İzmir ve Mersin'de dernek temsilcileri vardır. Kuruluşundan itibaren SAD altında çalışmalarına devam eden AFAG; Ege Program Ofisi (Foça) ve Akdeniz Program Ofisi (Erdemli-Mersin) olarak örgütlenmiştir.

SAD; Akdeniz Foku Araştırma Grubu, Deniz Kuşu Araştırma Grubu, Deniz Memelileri Araştırma Grubu, Kıyı Yönetimi Grubu, Mağara Araştırma Grubu, Batık Araştırma Grubu gibi değişik amaçlı gruplardan oluşan bir federasyon görünümündedir. Dernek bünyesindeki gruplar tarafından yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bilgiler bilimsel makalelere dönüştürülerek ulusal ve uluslararası konferanslarda sunulmuştur. "**Karst-Dive**", "**Gümüslük Clean-Up '97**", "**Foça Pilot Projesi**" çalışmaları Ford Avrupa Koruma Ödülleri Yarışması'nda Türkiye üçüncüsü, ikincisi ve birincisi olmuştur. SAD-AFAG tarafından 1993 yılından beri yürütülmekte olan Akdeniz Fokunun Türkiye'de Korunması Foça Pilot Projesi, Ford Ödülleri Avrupa jürisi tarafından, 31 Avrupa ülkesinden gelen projeler arasından, 1998 yılının en başarılı koruma projesi olarak değerlendirilmiş ve Avrupa birincisi seçilmiştir.

SAD kuruluş amaçları doğrultusunda ve sağlanacak olanaklar oranında yurdumuz denizlerindeki ve iç sularındaki değerlerimizin korunması için göstermekte olduğu çalışmalarını sürdürecektir.

İletişim için;

ANKARA - Merkez Tel: 0 312 231 65 01

İSTANBUL (Temsilci: Murat DRAMAN)

Tel: 0 532 232 16 68 • e-posta: draman@boun.edu.tr

İZMİR

(Temsilci: Harun GÜÇLÜSOY)

Tel: 0 232 812 30 62 Faks: 0 232 812 30 62 • e-posta: sadizmir@rocketmail.com

MERSİN

(Temsilci: Ali GÜCÜ)

Tel: 0 324 521 34 34 Faks: 0 324 521 23 27 • e-posta: gucu@deniz.ims.metu.edu.tr

LİMİTED ŞİRKETLERDE YÖNETİM PROBLEMLERİ

Türk Ticaret Kanunu iki tip şirket öngörmüştür;

- a) Sermaye Şirketleri,**
b) Şahıs Şirketleri.

Şahıs şirketler, kollektif ve komandit şirketler olup, kanun bu şirket tipleri ile fazla ilgilenmemiştir. Çünkü bu şirketlerde, ortakların bir kısmı veya tümü, tüm mal varlıkları ile sorumludurlar. Bu nedenle bu tip şirketler, ortakların tamamının şahsi çalışmasının ve denetiminin yoğun olduğu şirket gruplarıdır.

Sermaye şirketleri ise modern hukukun doğurduğu bir sistemdir. Bu şirketlerde adeta kişi değil bir miktar paradan ibaret olan hisse vardır. Ortaklar değişebilir ancak hisse değişmez ve kalıcıdır. Bu düzenleme biçiminin en iyi örneği Menkul Kıymetler Borsası'na dahil olan Anonim Şirketlerdir. Limited Şirketler ise bu kadar profesyonel ve halka açık olmasalar bile bu gün hemen en yaygın Sermaye Şirketi tipidir. Şirket yapı olarak, adeta Anonim Şirketi ile Şahıs Şirketlerinin bir ara noktasıdır. Öncelikle sorumluluk, Şahıs Şirketlerinden farklı olarak sınırlı sorumluluk tarzındadır. Yani ortaklar ancak sermaye payları ile sorumludurlar.

Ancak diğer taraftan, hissenin Anonim Şirketlerde olduğu gibi serbestçe el değiştirmesi mümkün değildir. Hisse devri diğer ortakların muvafakatına bağlanmıştır.

Limited Şirketlerde, şirketin ana stratejilerinin belirlenmesi ve ilkelerinin tespiti Genel Kurulca yerine getirilir.

Ancak, kamuya yansıyan yüzünü, müdürler aracılığı ile gösterir.

Müdürler üç şekilde seçilirler;

a) Ana sözleşme ile; -ki Bakanlıkta sözleşmelerde belirlenmesini istemektedir- bu durumda müdür değişikliği için ana sözleşme tadili gerekir. Tabii bu açıklamamız, müdürün görev süresi olarak belirlenen süre içerisindeki değişiklikler için geçerlidir.

b) Ortaklar Genel Kurul kararı ile; uygulamaya göre, ana sözleşmede belirlenen müdürlük görevi sona erdiğinde yapılması gerekir.

c) Yasal olarak kazanma.

Limited Şirketinde müdür, gerçek kişi olabileceği gibi tüzel kişi de olabilir. Bu durumda tüzel kişi istediği kişiyi atama hakkına

sahiptir.

Müdürler yasal sistemimizde, şirketin vekili gibi kabul edilmiştir. Nitekim Yargıtay bir kararında, ortak müdür ile şirket arasındaki ilişkilerin vekalet akti hükümleri çerçevesinde incelenmesine karar vermiştir.

Limited Şirketlerde, şirketin ana stratejilerinin belirlenmesi ve ilkelerinin tespiti Genel Kurulca yerine getirilir.

Müdürlerin şirket ile ilişkilerinin bu düzenlemesinin en önemli sonucu ücret konusunda kendini göstermektedir.

Bunun dışında müdür sıfatının kazanılması için Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil ve ilanı şarttır.

Limited Şirketi Müdürü, aksi mukavelede belirtilmedikçe ücret talep edemez.

Müdürlük görevi 4 şekilde sona erer;

a) Kanuni sebepler; (ölüm, iflas, mahcurelik, yüz kızartıcı suç, sahtekarlık, dolandırıcılık, emniyeti suistimal suçlarından biri veya ağır hapis cezası gerektiren bir suç ile mahkumiyet halleridir),

b) Mukavelede öngörülen sebepler,

c) İstifa; ancak müdür aynı zamanda ortak ise istifasının diğer ortaklarca kabulü gerekir. Aksi takdirde şirketin tazminat hakkı doğar,

d) Azil; ancak müdür ortaklar arasından ve sözleşme ile belirlenmişse, azil için ana sözleşme tadili gerekir.

Bunun dışında Genel Kurul çoğunluğu ile müdürün azli her zaman olasıdır.

Müdürler şirkette yönetim hakkına sahiptirler. **Yönetim;** kısaca şirket maksadının elde edilmesi amacı ile yapılması gereken iş ve muamelelerdir. Yönetici bu iş ve muameleler ile ilgili karar alan organdır. Bu anlamda yönetim hakkına sahiptirler.

Tüzel kişilikçe alınan kararların üçüncü kişilere yansıtılması ile temsil olur. Bu yasal anlamda müdürler yönetim ve temsil hakkına sahiptirler. Ancak ana sözleşme ile bu paylaşılabılır. Yani aşırı bir örnek olarak bir müdür yönetici, bir müdür de temsilci seçilebilir ve yasal zeminde geçerlidir.

Müdür seçilmediği durumlarda, Kollektif Şirketlerde geçerli olan tüm ortakların münferiden idare hakkına sahip olması ilkesi Limited Şirketler için de kabul edilmiştir.

BİLİMSEL BİR MAKALE NASIL YAZILIR VE YAYIMLANIR?

TÜBİTAK Yayını
1997 • 233 Sayfa

Tübitak'ın bu yayını, bilimsel bir makale yazmak ve daha önemlisi bu makalenin tanınmış bilimsel dergilerden birinde yayımlanmasını ya da önemli konferanslardan birine kabul edilmesini sağlamak gibi zorlu bir işte başarıya ulaşabilmek için mutlaka el altında bulundurulması gereken bir kitap. Kendisi de bir editör olan yazar (Robert A. DAY) bilimsel makale yazımı konusunda makalenin hangi bölümlerden oluşmasından, her bir

bölümün hangi içeriği taşımasından, kullanılması gereken dilin yapısına kadar bir çok konuda açıklayıcı ve yönlendirici bilgiler vermektedir. Aynı zamanda bu bilgilerin tümünü, bu konudaki deneyiminin de sağladığı avantajla, yayımlanmış veya reddedilmiş makale örnekleriyle desteklemektedir. Bu durum okunabilirliği ve akılda kalıcılığı artırmaktadır. Kitap daha çok İngilizce olarak hazırlanacak bir makale için yol gösterici görünse ve örnekler de bu şekilde olsa da, içerdiği bilgiler Türkçe bir makalenin yazılması ya da yapılan bir çalışma hakkında teknik bir yazı hazırlanmasında da çok yardımcı olacaktır.

Kitabın akışı bilimsel bir makalenin yazım akışına uyacak biçimde hazırlanmış ve kitabın sonunda "Sık Kullanılan Kısaltmalar", "Stil ve Yazımda En Çok Yapılan Hatalar", "Uzak Durulacak Kelime ve İfadeler" ve "Kabul Edilmiş Kısaltma ve Semboller" gibi kullanışlı tablolar yer alıyor. Bir makalenin başarısı ve yayımlanabilirliği her ne kadar göreceli bir kavram olsa da yazar yaptığı geniş araştırma ve incelemeler sonunda en genel kabulleri ve beğenileri belirlemeye çalışmış. Ama elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmış olsa da bunun aslında ne kadar zor bir iş olduğunu karşılaştığı şu olayla çok açık bir biçimde özetlemiş:

Ben, bütün cevapları bilmiyorum. Daha gençken bildiğimi düşünürdüm. Belki de karakterimdeki gelişmenin bir kısmı; önceki metinleri kötü düzenlenmiş, karmakarışık yazılmış olan Dr. Smith, benim dergilerimden birine birden bire iyi yazılmış, iyi hazırlanmış bir metni gönderdiği zamana kadar uzanıyor. Yeni metni inceledikten sonra ona şunu yazmışım: "Dr. Smith, çok güzel yazılmış makalenizin dergide yayın için kabul edildiğini bildirmekten mutluyuz". Fakat, "Söyleyin, bunu sizin için kim yazdı" demekten de kendimi alamadım.

Dr. Smith cevap verdi: "Makalemi kabul edilebilir bulduğunuz için çok mutluyum. Fakat söyleyin, onu sizin için kim okudu?"

ÇİÇEĞİN GÖZÜ YILDIZLARDAYDI

ETKİ Yayınları
1998 • 146 Sayfa

**"19 yaşındaydı
Adımları gökyüzüne kaydı.
Farketmedi bile
Gözleri yıldızlardaydı."**

1997 yılının son günlerinde Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tuvaletinde bir öğrenci asılı olarak ölü bulundu.

Asılı bulunan öğrenci, İletişim Fakültesi'nin ikinci sınıfında okumakta olan Serkan Eroğlu'ydu. Çoğumuz, olayı babasından öğrendik. Birçoğumuz Serkan'ı bu olay sayesinde tanıdık. Ortada kuşku bir ölüm vardı. Kuşku bulunan ölüm, yetkili makamlarca kamuoyuna intihar olarak lanse edilmeye çalışıldı. Ailesinin ve sivil toplum kuruluşlarının çabalarıyla, bu olay örtbas edilemedi.

19 yaşında, düşünceleri yüzünden hayata gözlerini kapatan Serkan'ı daha yakından tanımak isteyen, yaşanan olayın detaylarını, Savcılık raporlarını, otopsi sonucunda açıklanan raporu, basında yayınlanan haberleri, makaleleri, Adli Tıp Raporu'nu öğrenmek isteyen üyelerimiz "**Çiçeğin Gözü Yıldızlardaydı**" isimli kitabı EMO İzmir Şubesi ve EMO Eğitim Merkezi'nden edinebilirler.

Bu kitabın satışından elde edilecek gelirin tümü İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi'ne ulaştırılacaktır.

**"Ne kadar güzel bir gün
Güzel kokuyor hava
Ne güzel düşünüyor
Çocuklar yollara**

**O yollar ki, cesaret ister yürümek
Ateşten bir yürek**

**O çocuklar ki sahip bunlara,
Yıllar geçiyor hızla
Zulüm artıyor hızla
Artacak hızla
Ateşten yürekler ateşle dolana dek
Artacak hızla
Hızla dolacak."**

29 Eylül 1996-Pazar

Not: "Çiçeğin Gözü Yıldızlardaydı" isimli kitabı EMO İzmir Şubesi'nden ve EMO Eğitim Merkezi Kütüphanesi'nden edinebilirsiniz.

DOĞUR!... DOĞUR!...

Çocuk bezi reklamı için ikna edilerek doğuran Hülya Avşar'dan sonra, bu kez reklamcılar "....." ürünleri için Berna Laçın'ı doğurtmaya çalışıyor. Reklam firması çalışanları arasında şöyle konuşmalara tanık oluyoruz;

"....." firmadan kapora aldık, biz ikna ederiz. Hülya Avşar'ı da biz ikna etmiştik. Ne yapamaz edecez doğurtacaz, başka yolu yok.

-Doğum uzmanı gibi konuşma abi. Kadın nuh diyor, çocuk demiyor. Düşünüyormuş ama sırası değilmiş. İşlerini tam yoluna koymuş, meyvelerini toplayacakmış falan. Kızsal mazeretler işte.

-Ben anlamam. Doğum sponsoru biz olucuz, devir sponsor devri. Kocasıyla konuşun, önce onu ikna edin. Bitsin bu iş, nedir yahu, alt tarafı bir çocuk doğuracaklar. Başkaları bir batında 8 çocuk doğuruyor. Bu yuva meyvalanacak. Herşeyi ben mi söylicem size.

Evet, çağımız reklam çağı. Çocuklar "babam öyle diyo" diyerek başladıkları bu rolleri bebeklere, hatta doğmamış çocuklara bırakıyor. Eeee kapitalizm bu yaşı yok.

S.GURPINAR

"GEBERECEK YER" BULAMIYOR MUSUNUZ?

Türkiye Gazetesi'nde Gürbüz Azak "Ne zavallısı, ne emekli" başlıklı bir yazı yazdı. Birkaç satırını birlikte okuyalım.

...Ayn yirmisinden sonra başlıyor istismar, göz boyacılığı, biraz da merhamet ticareti gibi sanki.

...İnsanlar maaş kuyruğunda ölemez mi? Öyle bir kanun mu var? Sonra bunun neresi tuhaf.

...İşte geldik gidiyoruz. Ne doğmamak elimizde ne de dünyaya kazık çıkmak. Sanki bankalar ölüm gazları neşrediyor.

...Böylesi haberler kıyısından köşesinden anarşi, ucuzundan bozgunculuk kokuyor (ne burun be, mübarek Hafiyesi Mahmut).

...Ama sanırım azıcık da işin içinde müesseselere karşı kindarlık var, yahut devlete.

Ne diyelim bu sırça köşk sahibi gazeteci inşallah yalnızca emekli maaşıyla geçinmek zorunda kalır, inşallah maaşını yalnızca kuyruklarda bekleyerek alır. "AMİN!"

TÖREN

8 aydır telefon bağlantısı dışında dünyayla irtibatı kesilen Van'ın Bahçesaray ilçesinin kar nedeniyle kapanan yolu "törenle" açıldı.

Yol açma çalışmalarının tamamlanmasından sonra ilçeye giren Van Valisi Abdülkadir Sarı, davul zurna ile karşılandı.

Okul, turistik tuvalet ve yaya geçitlerinin en üst yetkililerce açılmasına alışan halk bu kez "açılma" nedeni yalnızca karla kapanması olan yollar için düzenlenen törenlere de alışmaya çalışacak.

KUŞAKLAR

Yakın geçmişimizi en çok etkileyen ulusal, bağımsız ve anti-empyrialist fikirlerin savunucusu 68 kuşağından sonra şimdi kuşağımıza, pardon kuşaklarımıza isim arıyor. Sizce hangisi, yoksa azıcık azıcık hepsi mi? Karar sizin.

- Susam Sokağı kuşağı
- Yükselen değerler kuşağı
- Deli dana hastalığı kuşağı
- Fail-i meçhuller kuşağı
- Yap-işlet devri kuşağı
- Cumartesi Anneleri kuşağı
- Ya sev ya terket kuşağı
- Sayısal loto kuşağı
- Kesintisiz eğitim kuşağı
- Tamam inşallah kuşağı
- Yeni bayilikler verilecektir kuşağı
- Susurluk kazası kuşağı
- Prime time kuşağı
- Saadet zinciri kuşağı
- Power rangers kuşağı
- Borsa haftaya düşük girdi kuşağı
- Altın vuruş kuşağı
- Su bazlı boyalar kuşağı
- Tut şunun ucunu döşiyelim abi kuşağı
- İnternet kuşağı
- Generation next kuşağı

Selçuk ERDEM